

ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

СЛУЖБЕНИ ОРГАН
ОПШТИНЕ ГРАДА БЕОГРАДА

САДРЖАЈ

О пошумљавању околине Београда, уводник Др. Милослава Стојадиновића.

Снабдевање Београда водом, — Др. Војислав Заћина.

При реорганизацији Општинског Санитета детету се мора посветити нарочита пажња, — Др. Миљивоје Сарван.

Савремени начини гашења пожара, — М. Миљисављевић.

Београдске Занатске Школе, — Тодор Живановић.

Најстарији службеник Београдске Општине, пожарник Чика Тадија Мандић,

Комунални Архив :

- а) Реферат председника Општине поч. Богичевића и шефа Санитета поч. Лазара Пачу-а, из 1895. године, о животним намирницама Београда.

Београд који нестаје.

СЛУЖБЕНИ ДЕО:

Рада Општинског Одбора: Записник Седнице од 31. маја т. г
Преглед остварених прихода Београдске Општине за време од I/1 до 30/IV-1929, а са упоређењем прихода из тог времена у прошлој 1928 години.

Пословник о управљању у радничким склоништима и дечјим обдаништима у улицама Милоша Поцерца и Млетачкој у Београду.

Решења Суда, позиви и саопштења.

Извештај о београдским пијачним ценама на дан 15 јуна.

Општинско законодавство :

- Одредбе из Закона о Таксама о наплати такса код Општине Београдске.

Службени огласи :

- За лицитације и набавке.

Београд који нестаје...

WWW.UNILIB.RS

У
Н
И
В
Е
Р
З
И
Т
Е
Т
С
К
А

Б
И
Б
Л
И
О
П

Аврамова улица на Дорћолу

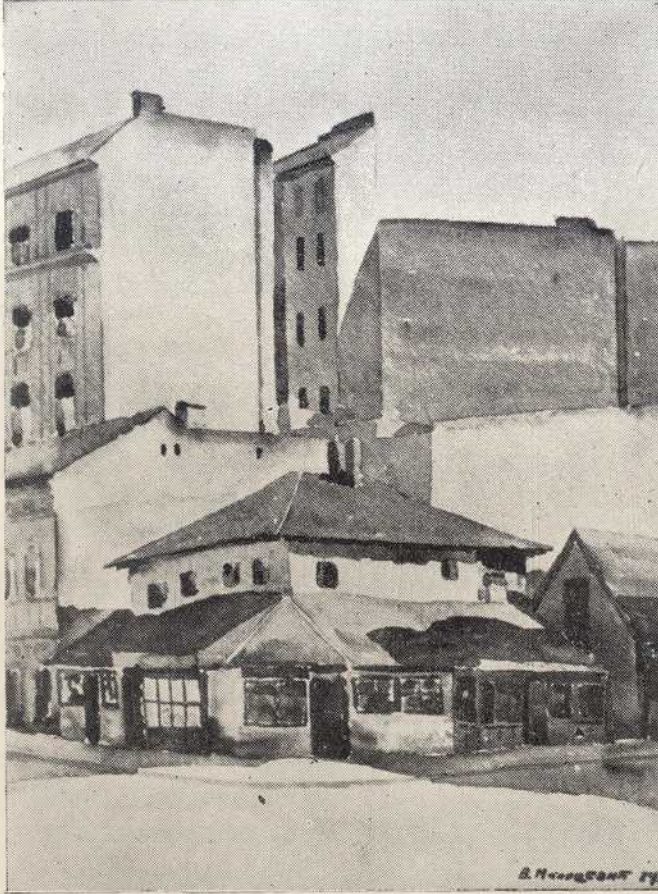
Из Црногорске улице на Варош Капији

Београд који нестаје...

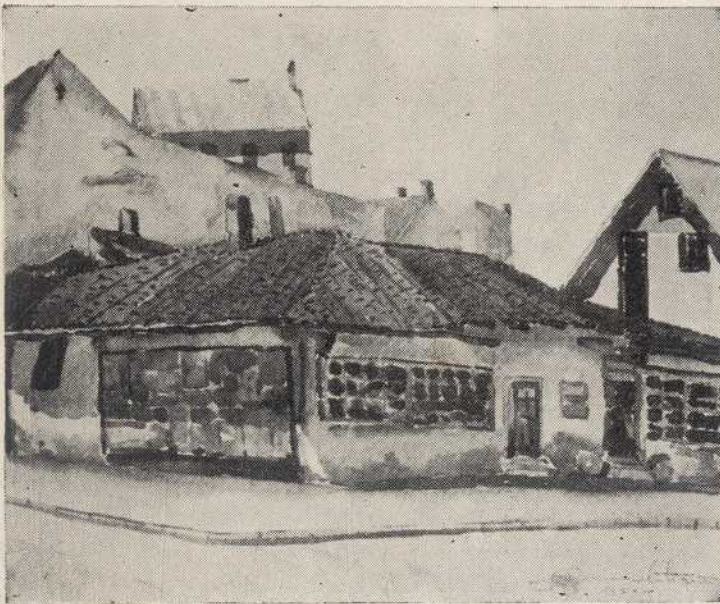
WWW.UNILIB.RS

У
Н
И
В
Е
Р
З
И
Т
Е
Т
С
К
А

Б
И
Б
Л
И
О
Т
Е
К
А

Угао Скопљанске и Дечанске улице

Последњи остатци старог Београда у Скопљанској улици

ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

СЛУЖБЕНИ ОРГАН ОПШТИНЕ ГРАДА БЕОГРАДА

Год. XXXIII

Београд, 15 јуна 1929

Број 9

Годишња претплата	100.— дин.
На пола године	50.— дин.
За три месеца	25.— дин.

Изрази
двапут
месечно

Претплату слати упутницом администрацији: Таксени Одсек О. Г. Б. Југовићева улица број 1.

Д-р Милослав Стојадиновић

О пошумљавању околине Београда

Проблем пошумљавања околине Београда, представља један од веома важних проблема не само комуналне политике, него, смемо рећи, тако исто један крупан Државан проблем, с обзиром на сам значај Београда као и његове околине, која се простире на атар више суседних општина. О томе проблему много је дискутовано и, што је најважније, утврђујемо неподељено мишљење свих наших стручњака да се околина Београда мора да пошуми, ради побољшања климатских услова за живот Београда, као и становника суседних општина, који би од тога пошумљавања само добили. Јаки ветрови Београда чине пошумљавање нужним, а оно је диктовано и многим другим урбанским, естетским и здравственим обзирима. Пре или после морало би се приступити решавању овога питања које пак предпоставља предходно утврђен програм рада у томе правцу. Пошто се утврди тај програм, исти би се имао изводити макар и делимично у границама средстава којима буду располагале општине и држава.

Упадљива је појава да су све студије о овоме питању имале више карактер жеља и општих напомена, док ни код једног писца не налазимо конкретне предлоге о томе како би се, на који начин и применом којих средстава, напослетку у коме обиму имало да изведе пошумљавање околине Београда. Недостатак одређених предлога у извођењу тих радова добрим делом објашњава и непри-

јатну околност да до данас није ништа урађено у томе правцу.

Кад је г. Луј Тесије, познати професор шумарства у Француској и један од великих стручњака за питања ове врсте, дошао у Београд, сматрали смо да би овога научника и пријатеља нашег народа требало искористити за савете ради решења питања, за која рекосмо да им до данас нисмо дали конкретан облик. Посету коју је г. Тесије учинио нашој општини искористили смо за разговор о питању пошумљавања и кад смо г. професору казали да нам не замери злоупотребу његове љубазности и бављења ради добијања савета, који су нам тако потребни, он се пријатно насмејао са љубазношћу која је од вајкада одликовала ову центлеменску расу, упустивши се одмах у опширно излагање проблема коме и сам придаје првокласну важност. У вези тих разговора г. Тесије изразио је жељу да разгледа околину Београда, а на првом месту Авалу и Топчидер. На тај начин комбиновали смо две тежње: његову, да види околину Београда и нашу, да чујемо савете о пошумљавању околине престонице. Пријатно нас је изненадило улажење г. Тесије-а у све детаље овога питања. Он сматра да се пре свега треба да утврди од наших стручњака врста дрвета којима би се околина имала да пошуми. Треба извршити пробе у томе правцу, што не представља ни мало тежак задатак, а затим приступити одмах оснивању једног расадника, који би слу-

жио у сврхе пошумљивања. Без расадника, вели г. Тесије, ова се ствар не би дала извести онако исто као што је веома тешко набављати дрво са стране, које ниче и развија се под другим климатским приликама. Дрво које ми засадимо треба да је органски везано за наше поднебље и да у напред обезбеди добар и трајан успех. Вели да су поједини опити у последње време у Француској стали веома скупо, услед тога што се местимично приступило решавању питања неводећи рачуна о оним моментима на које нас он нарочито упозорје, с обзиром на употребу врста дрвета. По г. Тесије-у било би најбоље да се цела околина Београда опаше шумама, али он ипак сматра да се тај посао не би смео извести шумарски једнострано и применом обичних геометарских линија, него би се требало да приступи оснивању, како он каже, „шумских острва“. т. ј. подигну шумарци разбацани на све стране, да на једној страни фактички чине појас шума, а на другој пак омогуће да између тих шумских острва могу да створе насеобине као и лепо изгледи према Сави и Дунаву.

Као што се види, систем који предлаже г. Тесије, разликује се битно од оног наивно замишљеног шумског појаса о коме се толико пута пледирало у нашој јавности. Он мисли за те шумске појасеве, односно острва, да би требали да имају ширину најмање 100 метара, при чему наглашује, *да у колико је ширина већа, у толико је боље за саму идеју пошумљавања, чије би остварење дало Београду карактер једне од најлепших насеобина света.* Он је потпуно свестан тога, да ти шумски појасеви представљају кредите, који не морају бити велики, ако се систематски и постепено изводе. Затим истиче потребу експропријације земљишта у те сврхе, као и потребу обраде која ће бити спретна. Нарочито подвлачи важност питања т. зв. *естетичке шума*, на коју су Французи од вајкада обраћали нарочиту пажњу и дали обраде, које могу да служе за пример целом свету. Вели, да се код нас на ово питање уопште не обраћа пажња и

нарочито га је изненадило одсуство естетике шуме на Авали, поред главног друма и иначе.

На Авали је г. Тесије био изненађен неспретним засађивањем дрвета исте врсте на већим просторима. Он налази да је директно злочин ако би се остало при томе систему рада. С тога препоручује да се по сваку цену меша дрвеће, т. ј. да се поред групе једне врсте саде условно друге врсте дрвета, што све скупа даје лепу слику, поред тога што обезбеђује и самом дрвећу боље напредовање. Поред тога констатовао је да се бор по правилу на Авали суши, зато што он тражи већу висину коју му Авала не пружа, а поред тога не даје му ни остале услове за развијање. На многим местима посматрао је осушене борове и том приликом дозволио себи примедбу, да би наши шумари и држава требали да учине све, те да се у будуће засађивање дрвећа на Авали изврши *применом система, који се заснива на разноликости растлиња*, чију вредност он не може довољно да нагласи. Та разноликост садница обезбеђује унапред естетику шуме, без које, нарочито Авала, не би могла да се замисли. У Кошутњаку г. Тесије био је усхићен лепотом шуме, за коју вели, да има многа преимућства и над самом Булоњском Шумом. Тврди, да је овде природа била бољи естетички од људи који су ту шуму обрађивали. Положај Кошутњака и Топчидера оставио је на њега најлепши утисак, тако да је он тврдио да се овде у истини да створити један од најлепших националних паркова, на коме ће нам сви странци моћи да завиде.

У колико се саме вароши тиче, пало му је у очи одсуство довољно зеленила на двориштима и парковима, чије би обрађивање у већим размерама могло дати насељу сасвим други и далеко лепши карактер.

О Калемегдану г. професор изразио се најбоље, а нарочито му се допало што се код нове обраде овог класичног места Општина руководила начелом чувања традиција које не ишчезавају, него напротив долазе до лепшег изражаја и поред модернизација Калемегдана, које не би смело

да пређе у претерано шаблонизирање линија. Сам положај Београда, кога опасују две велике реке, г. Тесије налази да је један од најлепших на свету, радује се као Француз успеху наше престонице, и желео би да она даљим радом постане једна од најлепших на свету, а има пуно услова да то постане.

У име Општине Београдске и свих

Београђана, г. Тесију изразили смо пуну захвалност на саветима које нам је дао у питању пошумљавања Београда, а тако исто сматрамо да његова посета, с обзиром на те савете не би требала да остане незапажена, у толико пре што је питање пошумљивања околине ушло у једну акутну фазу, да се пре или после мора решити.

Војислав Зађина

Снабдевање Београда водом

Б. Вода за поливање улица.

За доњу зону постоји један резервоар на Топчидерском Брду 3.000 м³. запремине.

Ово износи $\frac{3.000}{14.500} \times 100 = 21\%$ од целокупне предвиђене количине речне воде за доњу зону.

Запремина главног резервоара доње зоне, која износи 8,5% од целокупне количине воде, мала је. Нормално се рачуна да иста треба да износи око 20%.

И то је један од разлога, да се доња зона још једном подели и тој новој средњој зони придода резервоар на ката 185,0 мет.

Запремина тога резервоара предвиђен је са 6.000 м³.

У овоме случају постојећа два резервоара у Војвођанској улици од укупно 5.100 м³. запремине биће потпуно довољне за смањену нижу зону.

VI. Варошке водоводне мреже.

Београдски водовод има две мреже — једну за пијаћу воду, другу за воду за поливање улица и за индустријске потребе.

Мреже се састоје од ливених цеви и од белих гвоздених поцинкованих цеви.

Свега до сада положено је у мреже цеви ливених од 175.000 м.

Поцинкованих цеви положено је до сада 91.000 м.

Дакле укупна дужина варошких мрежа износи 266.000 м.

Од тога пада на пијаћу мрежу око 225 км. а на непијаћу мрежу око 41 км.

VII. Подела воде.

(Спојеви и хидранти.)

Вода се дели по појединим зградама помоћу спојница. Оваких спојева има сада око 11.200 комада.

Последњих година давано је просечно до 900 спојева годишње.

За поливање улица и за случај пожара на обема мрежама, пијаћој и непијаћој, намештени су хидранти.

На пијаћој мрежи има хидраната 350 ком., на непијаћој 600 ком. Свега дакле 950 хидраната.

Ради лакшег налажења спојева и хидраната предвиђено је намештање на оближним зградама нарочитих табла са обележеним одстојањима.

Општи изводи.

Из свега горе наведеног може се извести следеће:

I. Према садањем стању свију водоводних инсталација Београду се може давати дневно:

пијаће воде	22,000.000 лит.
непијаће воде	7,500.000 лит.

Рачунајући број становништва Београда са 240.000 људи, долази на сваког становника:

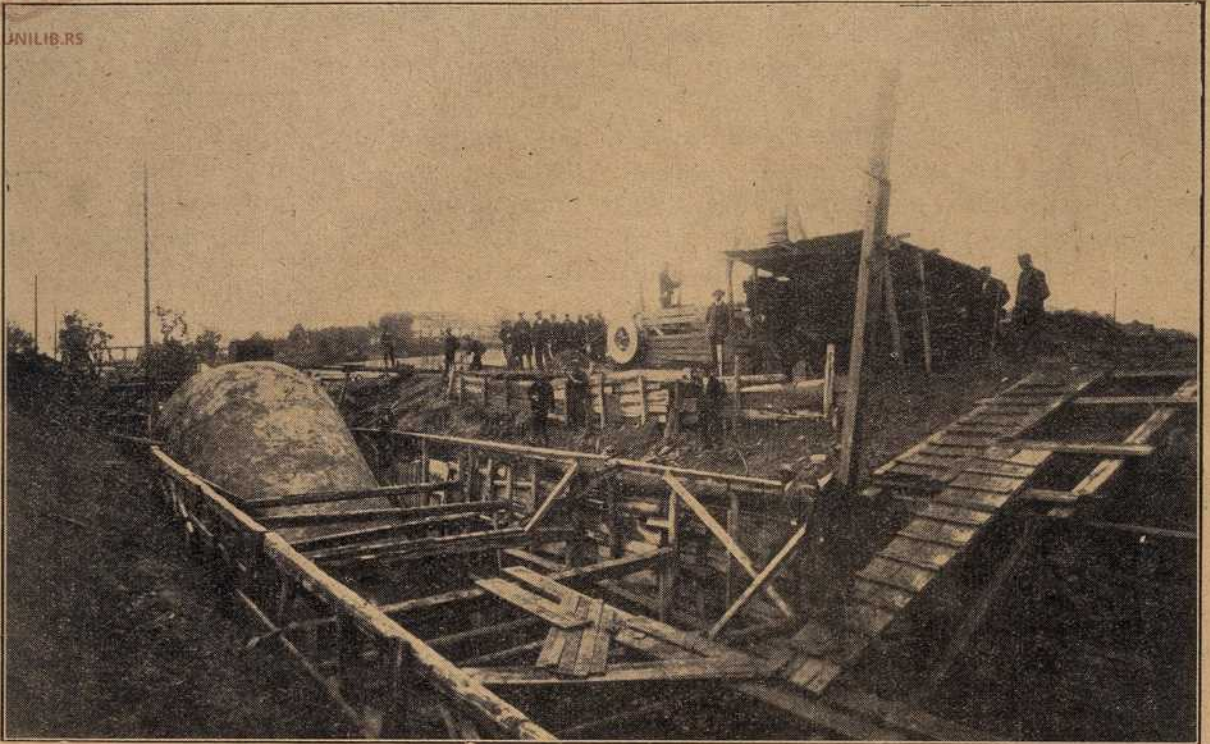
пијаће воде	92 литра
непијаће воде	31 литра
Свега око	123 литра

II. Кад се буду завршили сви радови, који су сада у извођењу, повећа ће се

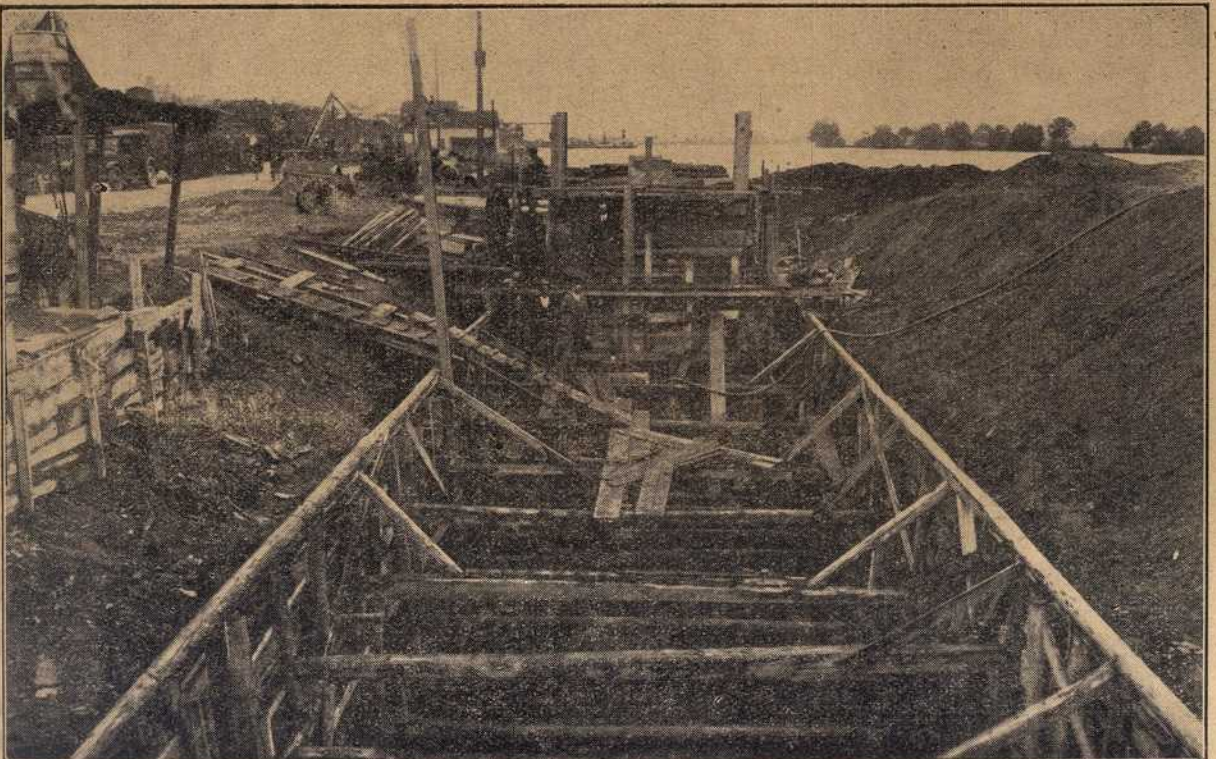
WWW.BNLIB.RS

У
Н
И
В
Е
Р
З
И
Т
Е
Т
С
К
А

Б
И
Б
Л
И
О
Т
Е
К
А

Сифон испод будућег корита Топчидерске Реке

Загат за израду сифона

количина воде, која се даје Београду.
Ови радови су:

1. Подизање инсталације на Белим Водама за чишћење 250 лит./сек. савске воде;

2. Монтажа електропумпе за $Q = 400$ лит./сек. и $H = 100$ мет. на Белим Водама; [завршење радова предвиђа се у току јуна месеца 1929. год.]

3. Полагање довода од 700 мм. од

Белих вода до Мостара и веза истог за остале доводе и мрежу; израда сифона испод будућег корита и аквидукта преко садашњег корита Топчидерске Реке; израда тунела код чукаричке рампе;

4. Монтажа једне вертикалне електропумпе за $Q = 200$ лит./сек. и $H = 15,0$ мет. и једне хоризонталне електропумпе за $Q = 120$ лит./сек. и $H = 100$ мет. на савском водоводу код „Шест, Топола“.

Цеви довода од 450 и 700 m/m пред улазом у сифон

У
Н
И
В
Е
Р
З
И
Т
Е
Т
С
К
А

Б
И
Б
Л
И
О
Т
Е
К
А

Према томе у току овога лета Београду ће се моћи дати следеће количине воде дневно:

пијаће воде	32,000.000 литара
непијаће воде	12,000.000 литара

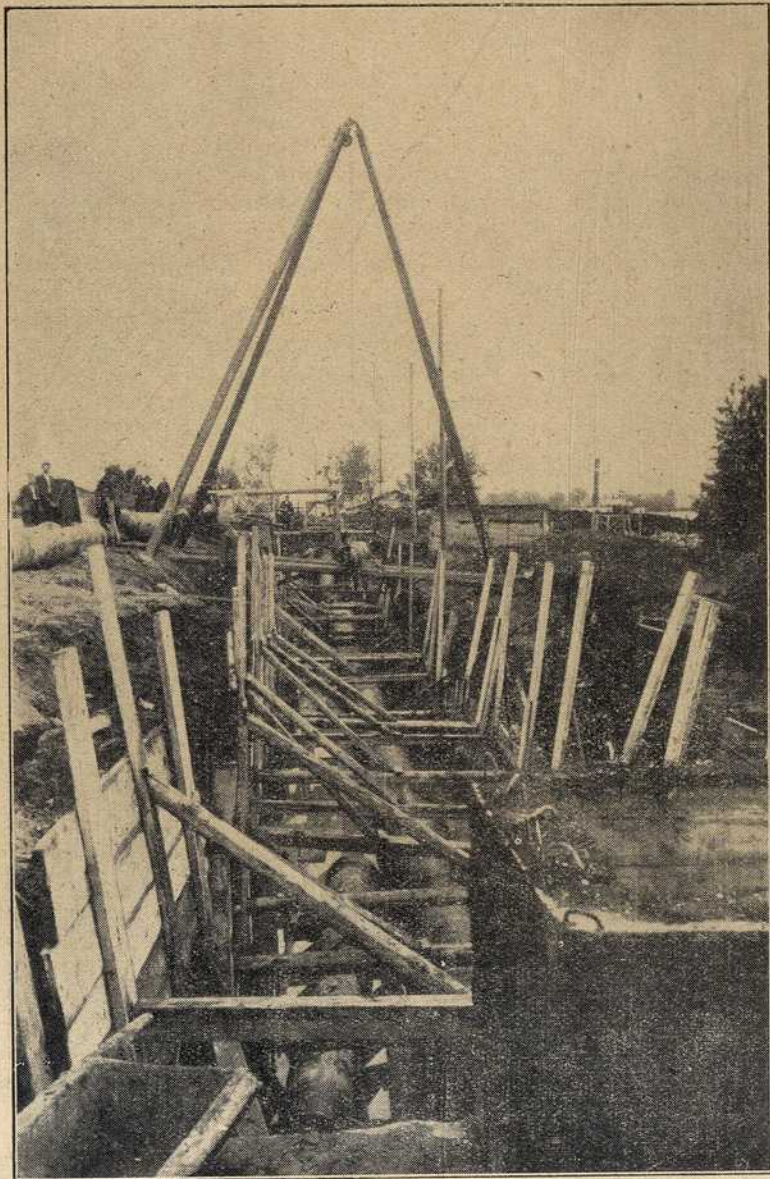
Код горе наведеног броја становника од 240.000 људи, добиће се на сваког становника:

пијаће воде	133 литара
непијаће воде	50 литара

Свега око 183 литара

Ова количина воде може се сматрати као пошћуно довољна за све потребе становника престонице.

Треба имати на уму да са ширењем канализације потрошња воде на сваког становника бива све већа, те је и то један разлог више, да се што пре приступи извођењу новог програма као и претходним студијама за водовод једног многољудног Београда.

Оплата за полагање цеви

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

Др. Миливоје Сарван,

Универзитетске клинике
за дечје болести.

При реорганизацији општинског санитета детету се мора посветити нарочита пажња

У моменту када су сви послови Општине Београдске дошли у такве руке, од којих се са пуно поуздања може очекивати једна темељна реорганизација целокупног рада, разумљиво је што се помишља и на реорганизацију санитета, као једне од најважнијих грана општинског старања. Али, да не би та реорганизација, о којој се у последње време много говори, остала само једна лепа жеља, без стварних и трајних резултата, она се мора изводити на основу битних потреба становништва Београда, и то специјално оног становништва које има највише потреба за једном добром комуналном социално-медицинском заштитом.

Ако бацимо поглед на статистике смртности и обољевања појединих доба старости, видимо да је дете онај субјект који је највише угрожен, који највише страда, који се највише разбојева и који и највише умире. Та угроженост детета иде у обрнутој сразмери са његовом старашћу. Тако, колико је дете млађе у толико су за њега опасности веће. Невероватно изгледа да деца у првој години живота умиру исто онолико колико и старци на крају свога века! Једни, тек што су дошли на свет да наставе извршење задатка, које закони природе налажу човеку, умиру у исто толиком броју као и они који су те задатке испунили!

Најважније питање јесте у томе, да ли је толика велика смртност деце, специјално одојчади, нешто природно, нешто противу чега се не може борити. Место одговора најбоље је погледати у статистике смртности деце у земљама, које су успеле да медицинску и социалну заштиту детета дигну на један завидно висок ниво. У тим земљама (Шведска, Данска, Енглеска) смртност детета у првој години живота је скоро сведена на један тако рећи физиолошки ниво. То јест умиру само она деца која су у опште неспособна за живог рођена (око 5%—6% од живо рођене деце), док остају сва она (око 15—20% од живо рођених) која код нас неминовно пропадају. Сличне пропорције владају и за децу предшколског и школског доба, чија је смртност у цитираним земљама сведена на много мању меру него ли код нас.

Статистике које се односе искључиво на Београд не одступају у главном од општих статистика; оне их на против потенцирају својим негативним странама. Упоредна студија и једних и других показује на две ствари; 1. да је питање детета за Београд једно од најрешенијих социално-медицинских питања; 2. да се оно може повољније решити једино ако се

поје путевима који су већ трасирани у другим земљама.

Досадашња брига општинског санитета била е више посвећена одрасломе човеку. За то најбољи доказ даје велика несразмера између општинских санитетских установа за одрасле и установа за децу. Нарочито је мали број установа за одојче, оно дете које је баш највише угрожено. Осим две амбуланте, од којих једна служи и као Завод за стерилизацију млека, за одојче не постоји никаква општинска установа. А потребан је у најмању руку бар још један Општински Дечји Диспансер, затим један Општински Дом за одојчад, и једно Општинско Обданиште за одојчад, пошто сличне установе, које сада делом Општина помаже („Материнско Удружење“ и „Српска Мајка“) не могу да приме ни половину деце коју свакодневно доносе они родитељи, који су приморани да своје дете повере старању једног Завода. А таквих је, услед тешких економских прилика у нашој земљи, из дана у дан све већи број.

За спровођење једне добро организоване заштите детета није довољно само да Општина уреди своје сопствене установе које служе томе циљу. Потребно је да се приступи стварању што интимније сарадње ових општинских установа са сличним, већ постојећим Заводима. То ће се остварити установљењем једне перманентне везе између државних и приватних установа са једне стране и општинских са друге стране. Без те сталне везе, без узајамног рада, могуће су многе злоупотребе од стране оних особа које се обраћају поменутих установама, као што су могуће многе неправедности од стране установа према лицима којима би стварно требало помоћи. Другим речима без те организоване везе може се догодити да једна особа ужива помоћ у исто време и од државне и од општинске и од приватне установе, док друга, због злоупотреба прве, не може искористити своје право бар на једну од тих установа. Исто тако без те везе између појединих установа може се десити да једно приватно друштво, које се бави заштитом детета више-мање за рекламу, црпе своја средства и из општинских и из државних извора, на рачун других установа, чији би рад био много кориснији, али које немају од чега да егзистирају.

Осим наведених чисто социално-медицинских разматрања питање реорганизације општинског санитета треба посматрати и са економске тачке гледишта. Наиме, дечје установе,

које су моментално Општини потребне, више спадају у оквир установа за превентивну медицину, то јест њихово је деловање у смислу чувања и предохране, а не у смислу лечења детета. Те установе имају за циљ да створе дете одпорније према болестима и способније за живот и рад у животу. Сасвим је разумљиво да ће, у колико таквих установа буде више, и ниво здравља и одпорности подмлатка бити виши. Због тога, подизањем установа за заштиту детета, избећиће се потреба за подизањем установа за лечење како деце тако и одраслих, које су много скупље него ли установе за превентивну медицину. Исто тако једној здравој генерацији, у погледу физичком и моралним, требаће кад одрасте много мање диспанзера за туберкулозу, амбуланти за венеричне болести, станица за алкохоличаре, за које се рекрутују кандидати још од раног доба детинства. Најзад, број оних особа које свакодневно обијају општинске прагове ради тражења новчане помоћи биће сигурно мањи, ако би се тим особама, збрињавањем њихове деце

преко дана у једном обданишту, омогућило да за то време раде и да себе као и дете издржавају не од милостиње, него од свога рада. То су у главном идеје водиље које се намећу при помисли на реорганизацију општинског санитета у Београду: посветити више пажње превентивним установама и то специјално децијим превентивним установама. Како ће те идеје у детаљима бити приведене у дело то је питање у које се не може улазити у оваквом једном кратком чланку.

Надамо се да ће санитет општински продужити да иде путем, којим је почео, и дати могућности развијању оних установа које недостају, а које су стварно потребне. Наша је нада у толико основанија што је садашњи шеф санитета, као дугогодишњи општински лекар и као раније шеф школско-хигијенских установа и њихових лекара, имао прилике да се увери о потребама деце, која морају бити главни и најпречи предмет пажње како наше државе тако исто и Општине београдске.

М. Милисављевић

Савремени начини гашења пожара

III

(завршетак)

Због свога успеха у гашењу запаљивих течности у великим количинама нарочито се истиче *начин гашења помоћу пене*. Овај начин је пронашао хемичар Лоран (Laurent), који је, мешајући сок добивен сувом дестилацијом појединих биљака са натријум карбонатом и сумпорном киселином, добијао пену способну за гашење. Лоранов начин није у почетку био практичан због тога што се је добијала мала количина пене. Сада је за производњу пене у великим количинама пронађена једна врло погодна материја која је названа „Сапонин“. Сапонин је црвенкасто сив прах, који се налази у многим врстама биљака, хемиски састав му за сада још није тачно одређен. У једној форми га набављају из трговине и домаћице за добивање пене при прању веша.

Ако се раствори у 62 грама воде 0,13 гр. сапонина и 5 грама натријум бикарбоната (Na_2HCO_3) па се овоме раствору дода 8 гр. сумпорне киселине (H_2SO_4) добија се око 700—800 cm^3 пене, која може релативно дуго као така да се одржи. Специфична тежина пене је 0,12. Кад се гаси са пеном она, због мале специфичне тежине плива и због тога је веома погодна за гашења запаљених течности.

Успех у гашењу постиже се на тај начин што се између упаљене паре и површине теч-

ности утисне један слој који садржи у себи угљену киселину; топла течност се распадањем угљене киселине одмах расхлађује, а истовремено угљен диоксид и вода који постају из угљене киселине спречавају да пламен течности дође у везу са паром, која се је из течности развила. (Угљена киселина налази се у овом раствору услед тога што кад се натријум бикарбонат прелије сумпорном киселином ослобађа се угљена киселине (H_2CO_3), која се одмах распада на CO_2 и H_2O : Нагло одилажење CO_2 чини да се течност ускомеша и то се у хемији назива *пенушање карбоната*).

Начин гашења помоћу пене употребљава се нарочито за гашење великих резервоара за запаљиве течности (бензин, петролеум, уље и др.).

При гашењу мора се пазити на то, да дебелина слоја од пене буде у толико виша уколико је већа запаљена површина. У опште допушта се за гашење малих површина да слој пене буде висок 3 см.; док за гашење већих површина слој пене мора да буде 5 до 6 см. висине. Нарочито је потребно да се пена у што је могуће краћем времену и то по површини запаљене течности проспе.

Потребно је при гашењу пеном на првом месту обратити пажњу да се апарат за производњу пене што ближе запаљеном објекту принесе и да се пена, помоћу подесних направа, према ситуацији, под притиском или без притиска, у довољној количини преко запаљене

површине пусти да истиче. Прскањем пене по запаљеној течности не постиже се успех, јер се течност узталаса, узбурка и због тога не може да се створи један слој пене који би је угасио. Најбоље се успева ако се пена убаца не директно на течност, него преко оградe, оквира, зида резервоара. Тада се пена може увек преко целе запаљене површине да разлије.

Исто тако постиже се велики успех при гашењу пеном и запаљених чврстих тела.

Пена за гашење може да се пролије преко упаљеног предмета, према величини и врсти предмета који гори, помоћу ручних пожарничких справа, апарата који се вуку на точковима или из нарочитих постројења, која се за ту сврху постављају и утврђују на опасним местима.

У најновије време пожарне чете употребљавају две врсте апарата за гашење пеном; то су т. зв. „Генератори“ и „Мерзери за пену“. Код „Генератора“ прах од кога постаје пена усипа се руком, а вода која на доњем делу апарата пролази ствара пену, која се пожарничким цревима на ватру одводи. Код „Мерзера“ се прах за производњу пене, у одређеној количини, формиран као патрон, у затворени и за ту сврху направљени казан меће. Вода се из хидранта доводи помоћу јединог црева, а са друге стране казана налази се отвор на који се постави пожарничко црево кроз које се постала пену на ватру одводи.

Док код „Мерзера“ количина производње пене зависи од величине патрона који садржи прах за стварање пене; дотле се код „Генератора“ може добити колико се хоће пене и то без прекидања, само ако имамо довољно праха при руци. Код „Мерзера“ су неизбежна нова пуњења, дакле *прекидање производње пене*, код „Генератора“ тога нема. Али „Генератор“ је велики и мора да се вуче, а „Мерзер“ пожарник мора да носи у руци или да га држи крај себе у пожарним колима.

Специјално за Београд у коме за сада нема великих стоваришта и резервоара са запаљивим течностима, „Мерзери за производњу пене“ су погоднији, зато што се лако носе, а њино пуњење од 20 кгр. праха може да да око 1 м³ пене. Ако узмемо да је на 1 м³ површине течност у резервоару са већом површином потребно 50—60.000 см³ пене, онда се са једним куб. метром пене, која постаје од 20 кгр. праха, може да покрије површина од око 20 м², а то је за сада довољно.

Назад као последњи од наведених начина за борбу против пожара јесте *начин гашења помоћу угљене киселине на — 79° С*. Овај начин се већ неколико година употребљава и познат је као одлично средство за гашење течности и пожара електричних постројења. О успеху који се постиже при гашењу угљеном киселином у гасовитом стању ми смо већ говорили напред, када смо описивали начин

гашења пожара помоћу гасова који угушују пламен. Особина новог начина помоћу угљене киселине на — 79° С састоји се у томе што се она не уноси на огњиште у гасовитом него у течном стању. Под великим притиском и јако расхлађена на — 79° С угљена киселина се доноси у нарочитим судовима (челичним цилиндерима) и убацује се на огњиште. Пошто угљена киселина не може да постоји слободна у природи то се она одмах при излазу из суда распада на угљен диоксид и воду ($\text{CO}_2 + \text{H}_2\text{O} = \text{H}_2\text{CO}_3$). Услед врло ниске температуре коју тај спој има при распадању и температура предмета који гору нагло пада, спушта се испод температуре на којој се ти предмети пале и онемогућава се даље сагоревање. Гашење се постиже *хлађењем*.

Угљена киселина на — 79° С може се на огњиште просипати и помоћу специјалних пожарничких апарата или из нарочитих постројења, која се конструишу и поставе на месту, које треба заштитити од пожара.

Овај се начин употребљава тек од скоро, али већ према великим успесима, који су се постигли, можемо се надати да ће овај начин усавршавањем постати један од најбољих начина за гашење пожара.

На завршетку сматрамо за потребно да напоменемо, да велике цене инструмената и хемијских производа, који се за гашење употребљавају, спречавају многе пожарне чете да се снабду свим тим потребама, без којих оне у данашње време не могу да потпуно изврше свој задатак и да постигну циљ ради кога су и установљене. Београдска пожарна чета од свих наведених начина за гашење за сада се служи само водом, других инструмената нема. Узрок овоме треба најпре тражити у сувише старом схватању о потреби, вредности и користи коју имају и грађани и држава од једне бројно јаке, добро опремљене и свима средствима за гашење снабдевене пожарне чете.

Код нас често сопственици упаљених објеката: зграда, радњи и др. правдају и своју и општу немарност и неразумевање речима: „па нека гори — осигурано је“. Нико неће да разуме да **сваки пожар смањује укупну имовину народну и ако је штета покривена осигурањем**. И то је један доказ како се код нас тешко схваћа и осећа потреба за добро снабдевом пожарном четом.

Индиферентност и застарело схватање манифестује се свуда. Предлози и тражења пожарне чете готово увек су занемеривани или им је врло мала пажња поклањана. Тек ове године Суд је наредио да се изврши набавка апарата за гашење пеном. Ватрогасац се код нас увек квалификовао као и некадашњи патролџија или фењерџија, — помињање њихово изазивало је само доброћудан осмех. Једино онај који је тражио помоћ од пожарне чете

разумео је: колико је потребно постојање њено и добра опрема.

www.uk...
 УН
 И
 В
 Р
 З
 И
 Т
 Е
 С
 К
 А
 И
 Б
 Ј
 У
 Т
 Е
 К
 А
 Како се цени пожарник у другим земљама нека послужи овај пример: на међународну конференцију за заштиту од употребе отрова и ватре у будућем рату, која је била прошле године у Брислу, а ове године у Риму, највеће државе западне Европе послале су као своје представнике или њихове саветнике баш шефове ватрогасних одељења. Француску је представљао командант пожарне регименте у Паризу и његов је реферат био и најстручнији; у немачкој делегацији био је и директор пожарних одељења у Берлину и т. д. Цео тај свет зна врло добро, да је пожарна чета, осим у миру, исто тако неопходно потребна и у рату, — без ње се не може вршити заштита

позадине од ватре и отрова. Али да би имала успеха, пожарна чета мора да буде опремљена тако да може да искористи већину начина за гашење пожара, које смо у овом напису навели као пример.

У Београду је само у 1928. год. било око 450 гашења, а штета према процени износи око 14,500.000.— дин. Благодарени раду, пожртвовању и савесности београдских пожарника који су, немајући довољно средстава за гашење, без размишљања замењивали механичку снагу инструмената својом физичком снагом, ризикујући врло често и живот, — успело се да штета од пожара не буде већа.

Желимо да овај напис буде и подстрек за размишљање свима који желе да сачувају своју имовину од пожара.

Тодор Живановић

Београдске Занатске Школе

Питање школовања и наобразбе Занатске Омладине није више акт хуманости ни филантропије, него привредно-социјална нужност, тесно везана за привредни развитак наше земље, и изградњу њене материјалне културе. У коликој ће мери и доклеће наша земља бити тржиште страних производа зависи у првом реду од стручне и интелектуалне способности наших занатлија. Оспособити Занатску Омладину да у што скоријој будућности својим производима, како квалитетом тако и квантитетом задовоље потребе и укус погрожачких маса јесте задатак државе и општине. у првом реду. Аналфабета, или полу писмен занатлија нема развијен укус за лепим. За њега је естетика непозната. Он је далеко од могућности да буде добар познавалац сировина, да им зна порекло, да прати међународне тржишне цене и све оно што је у најтешњој вези са опстанком и развитком његовога предузећа, једном речи такав занатлија још и може у младости бити добар најамни радник, али никако и добар организатор свога предузећа и калкулант својих производа. Општине су позване да воде бригу међу првима каква ће им бити изградња њихових градова. Да би себи овај задатак олакшале нека се постарају да се занатлијски подмладак стручно и интелектуално оспособи, јер је неоспорно да ће он узети вајвећег удела у овоме тако деликатном и важном послу.

Хоћемо ли имати ратну индустрију искључиво у својим рукама, изградњу пловнога и возног парка, као и многе гране наше индустрије, све је ово остављено будућој способности нашег занатског подмлатка. Пошто држава још није увела стручне школе као обавезне, то нам остаје да што већу пажњу обра-

тимо постојећим опште занатским или подружним школама.

Оваквих школа има у Београду девет, и све ове школе издржава Београдска Општина, са изузетком месарско-кобасичарске, коју делимично издржава удружење месара из својих средстава. Мора се признати да су ове школе за последње две године имале велики напредак, а нарочито од када су од вечерњих претворене у дневно-празничне.

Овде мислимо да укажемо на извесне недостатке које би се са мало материјалних жртава могле допунити, и тиме дати могућности да све школе имају знатно бољи успех.

Мислимо у првом реду дати ученицима могућности да лакше схвате и савлађују предмете који им се предају. А да би се ово постигло потребно је да ученици осем усменог предавања добију бар и један минимални део уџбеника за најглавније предмете које им се предају, те како би ове ученици преко недеље и у слободним часовима а после рада могли читати, и тиме омогућавати континуитет у схватању предмета, нарочито оних тежих, који им се само у празничне дане предају.

2. Установити при свима школама ручне књижице и читаонице, да би ученицима по подне у празничне дане било састајалиште (док шегртски дом не буде готов) за читање и дискусију о предметима, који су им тога дана предавани, а под надзором дежурног наставника.

3. Установити школски инспекторат, који ће вршити контролу школа и одабирати наставнички кадар лица која ће правилно схватити своју узвишену и деликатну дужност, а не ограничити се само на материјални интерес.

4. Ставити у дужност школским лекарима: да ученике при ступању у школу детаљно прегледају, испитају им порекло и све остале особине; ово такође у половини и на крају године, те да се овом евиденцијом стања утврди, колико је школа духовно и физички имала дејство на своје ученике.

5. У споразуму са Привредником, подпомоћи и омогућити, да се што пре омогући изградња шегртског дома, који би поред осталих потреба за уточиште ученика, имао пансион у коме би се хранили они ученици који примају новчану храну а немају својих родитеља у месту. Овде са правом рачунамо на активну помоћ Привреднику, јер изградњом овога дома Привредник би био у могућности

да тежиште своје делатности пренесе на управу овога Дома.

Пошто неможемо тражити да се по питању школовања занатске омладине ставимо одмах у ред Чехословачке, која је у томе погледу по овом питању једно савршенство за данас, ми се ограничавамо на ово неколико допуна, за које сматрамо, ако се буду применуле, омогући ће нам да у најскоријем времену можемо стати у ред културно развијених земаља запада. А колики успех постигнемо у овим задатцима, у толико ће нам бити активнији наш трговински биланс, и ускоро ћемо престати бити неми сведоци како нам странци за мале новце извозе нашу сировину, да наскоро за тим исту врате у прерађеном стању, и продају за много веће своте.

Мар. Е. В.

Чика Тадија Мандић

— Најстарији пожарник и службеник Београдске Општине —

Тадија Мандић, десетар Пожарне Чете Општине Београдске навршио је 5. маја ове године четрдесет година свога ефективнoг општинског службовања.

Са искреним задовољством осврћуемо се украјко на његов рад као професионалног пожарника, тим пре, што је он у исто време и најстарији службеник Општине Београдске.

Г. Мандић, омиљен међу својим ватрогасцима и пријатељима под надимком »Чика Тадија«, син је кршног Златибора, краја врло сиромашног. Та крајна сиротиња једног каменитог села гонила га је до још у младим данима напусти родну ливаду, баца се у борбу и да се сам побрине за своју будућност. Зато одмах после одслужења војног рока Тадија Мандић ступа у Пожарну Чету Општине Београдске.

* * *

Београд је тада била паланка, која се протезала једва до Славије, познат са својим капијама и чесама и својим старим страћарама. Права турска касабa! Тада је Београд имао мален број већих зграда; то су »Капетан Мишино Здање и Спасићева кућа«. На крову Зданија била је стражара, одакле се простирало на све стране видик Београда и околине. Ватрогасни осматрач даноћно би ту стражарио, а када би приметио пожар, давао би знак барјачетом или »шпрахрох« — трубом Пожарној Чети, која се и тада налазила на Краљевом Тргу у истој згради где се и данас налази. Тада би се чета од двадесет петоро момака кренула у одређеном правцу на гашење са својим примитивним прибором, у који су спадале двоколице са дрвеним буретом, које се пунило из Дунава и Саве. — Набавка сакe са коњском запрегом од 3—400 литара био је препород у историји и Пожарне Чете (то су оне мале сакe којима се данас заливају стазе Калимeгданске). У то време ушао је у пожарну чету Тадија Мандић, кршни Златиборац.

У души племенит, пун искрености до наивности и љубави према служби и претпостављеним, Чика Тадија био је брзо запажен и од свога команданта унапређен за десетара још 1908 године са оценом: »У служби непрекоран и заслужује пуну пажњу претпостављених«.

У тој се дужности и данас налази, ма да је давно стекао право на пуну пензију. Али он и даље служи савесно из љубави према установи и пожарницима, као и обично воле и цене.

Поред Команданта г. Милисављевића, чији је главни сарадник, видимо Чика Тадију и данас на сваком пожару.

Нарочито после рата, мада стар и изнурен силним напорима на пожарима, и четрдесетогодишњих последица, ових нехигијенских услова живота, сталног боравка у кругу мемљиве касарне и дежурања у стражари, он се истиче још увек, у својој 60-тој години живота умешношћу, прегалаштвом, храброшћу и пожртвованосту.

Ево неколико епизода из његовог службовања: 1902, године избио је пожар у радњи Браће Здравковића у Карађорђевој улици, који је гашен пуна двадесет и четири часа. Готово цела зграда била је у пламену. Хидранти за воду у околини неисправни. Тадија са једном саком

од 700 литара и неколико момака превлачи воду и из саке пумпа са малим ручним шмрком. Неста воде и из саке. Чика Тадија открива хидранте. Управља сам шмрковима; око два сата по поноћи падају ксимсови и кровови, зажарени огромним димом и великим теретом материјала. Чика Тадију засипа жар и материјал, тако да буде рањен по глави и врагу. После гашења од пуних двадесет и четири сата одлази у касарну са командантом и пожарницима. Добија месец дана одмора, али га не искоришћује. Недељу дана доцније појављује се нов, огроман пожар на железничкој станици где су горели велики магацини са разним материјалом. Дивно га је било видети и на овом пожару како вешто и хитро управља превом; његова реч и пример храбрости отвара срца пожарника и чини их да своје животе жртвују за добро службе и достојанства Пожарне Чете. Том приликом била је у опасности краљева чекаоница и ложионица. Чика Тадија пресеца ватру на крову, спасава краљеву ложионицу и чекаоницу, спушта се у загушљиве подруме, те се и ту бори са неманом огња и ватре!

И тако чика Тадију видимо као расног ватрогасца, увек на сваком пожару, пожртвованог и фанатизованог.

Комунални архив:

О јевтинијем снабдевању Београда са животним намирницама, надзору и њиховом хемиском испитивању

Реферат председника општине од 24. јуна 1895 године, који је поднет одбору општинском 11 јула исте године.

У овој ће рубрици „Општинске Новине“ доносити разне комуналне занимљивости, куриозитете и историске примере из давног и скорог живота наших општина, а специјално Београдске.

У овом броју почињемо са објављивањем врло занимљивих реферата Председника Београдске Општине поч. Михаила Богичевића из 1895 год., као и стручних реферата ондашњег шефа Опш. Санитете поч. Д-г Лазара Пачу-а и поч. Михаила В. Вујића, онд. професора народне економије на Великој Школи, а о питању снабдевања Београда са јевтинијим животним намирницама и њиховом хемиском испитивању:

Господо одборници,

Још у априлу ове године, када је питање о устројству наше варошке трошарине почело добијати прецизнији облик, ја сам сматрао за дужност да поклоним нарочиту пажњу великој

несразмерној скупоћи која влада у Београду, нарочито ценама животних намирница на београдској пијаци. Ви знате, господо, колико смо пажљиво пратили цене брашну и колико смо пута према тим ценама мењали таксу хлебну, коју смо смањивали кад год смо нашли разлога за то, не осврћући се ни на претње хлебарског еснафа, да ће једног дана обуставити фабрикацију те главне животне намирнице. Моралном пресијом коју смо употребили спрам касапа, успело се те су последњих дана и они нешто спустили цену месу. Али то су све палијативна средства. Међутим скупоћа је у Београду тако велика, да овој невољи треба потражити јачег лека, нарочито пре него што варошка трошарина отпочне функционисати.

Размишљајући о овоме питању ја сам најпре потражио мишљење шефа општинских лекара о животним намирницама у Београду. Он ми је 1-ог маја ове године поднео овакав акт о томе:

»Част ми је поднети г. председнику општине београдске овај извештај о томе, како би се варош Београд могла јевтиније намирити средствима за живот. Ради лакшега прегледа по-

животне намирнице у ове групе: 1), хлеб, 2), месо и масн, 3), млеко, сир и масло, 4), поврће, варива и воће.

Прећићу одмах редом сваку од ових група: 1. Мислим да ће цена хлебу бити најјевтинија, кад се одређује слободном утакмицом. Општина може и над том ценом водити контролу, одређујући максимум цене хлебу према пијачној цени брашна. Да хлеб буде добар, о томе се има старати санитет, полиција, а да буде тачна мера, стара се полициска власт. Докле год постоји хлебарски еснаф, са својом еснафском уредбом, дотле је општинској власти једино могуће пазити, да хлеб не буде одвише скуп, али дотле општинска власт не може спуштати цену хлебу упливом слободне утакмице.

2. Месо и масн не могу појевтинити, догод не будемо имали у самој вароши или близу вароши сточну пијацу и оборе, као и добро уређену кланицу а специјално за свиње. Догод је уређење овакво какво је данас, онај предузимач, који ради са месом, а који је најбогатији, има за себе најповољније услове, јер може стоку купити у велико тамо где је најјевтинија, а тиме је учињено то, да он у ствари има у неколико у својим рукама монопол за трговање с месом.

Он је капиталом најјачи међу свима такмичарима, и сви такмичари морају на своју штету или на своју корист освојити ону цену, коју он за месо одреди. Кад би постојала сточна пијаца као и обори близу вароши, свако ко са месом ради, имао би повољне услове за куповање стоке, и према томе утакмица би принудила онога такмичара, који је капиталом најјачи а тргује с месом, да своје супарнике бије јевтином ценом. Када би имали свињску кланицу, имали би у свако доба масти довољно; ни један пак производ којег има довољно, не може имати монополску цену.

3. Млека је довољно; но цена је доста скупа! Општина нема начина којим би могла учинити да се производи више млека, али би имала начина, да обеже свакога, који држи краве у цељи да продаје млеко, да мора производити и

главне производе од млека, масло и сир. Општина би могла добити право, да даје концесију за држање крава, и она би могла шу концесију давати само под условом, да су они, који држе краве музаре, дужни производити и сир и масло. Међутим у овим питањима не треба ни публика сама да очекује све од власти, већ би и својом иницијативом могла много учинити, и то оснивањем *попрошачке задруге за млеко, масло и сир*. Ова би задруга свакако капиталом била најјача, и она би неограничено владала — у корист публике — том граном производње животних намирница. Мислим да би то за исхрану вароши било веома корисно, јер млеко са својим производима спада у релативно најјевтинију и најснажнију храну.

4. Највећа је оскудица у пијачним артиклима као што су: *зеље, варива и ш. д.* По моме мњењу овде друге помоћи не може бити, но да се поради на томе, да се *око Београда подигну села*. Село живи од вароши, а варош од села... Док у близини нема села, дотле не можемо ни на појаци јевтино имати оне животне намирнице, које се само на селу производе. Догод то не буде, општина може учинити само да ти пијачни артикли у неколико појевтине тиме, што би *искључила посреднике* (пиљаре) између произвођача и купаца. Општина је сасвим у праву, да на својим пијацама дозволи продавање само онога поврћа, *које је продавац сам однеговао и ш. д.* Прекупици само поскупљују пијачне артикле, и зато их општина мора ма на који начин истиснути са места на коме су сад.

Општина има још два пута, којима може радити на спуштању цене животних намирницама и то је: 1. *подизање угодних зграда*, дакле обраћањем кирије (зграде за месо, за пијачне артикле) и 2. *старање да варош постане средиште трговине*, по томе, да варош постане богата, око које ће се тада радо прикупити произвођачи животних намирница, јер је у богатој вароши и проходња животних намирница веома сигурна. «

Шеф општинских лекара
Д-р Лазар Пачу.

(Наставиће се)

Инж. Вл.

Београд који нестаје

Београд се после рата почео нагло развијати. Ницале су куће за кућом, па и цели блокови кућа и насеља, тако да су поједини делови вароши за непуну годину дана добијали нову физиономију. Нове грађевине, нарочито у центру вароши, нису све подигнуте на празним плацевима, већ су се морале старе куће рушити, да би се направило место за нове. Осим тога просецање су нове улице, старе су се морале сећи, да би се добиле улице по новоме регулационом плану.

Морамо константовати да се је мало водило бриге о томе, да се сниме ове старе куће, па и целе улице, да би се сачувао стари изглед Београда. Било је ту веома интересантних и типичних грађевина старог Београда

које би биле драгоцени податак за историју развитка Београда.

Данашња Општинска Управа увидела је важност горе наведенога, па је наредила, да се код подношења нових планова Грађ. Одбору на одобрење, приложи фотографија и старе зграде која има да се руши, да се не изгуби успомена на стари Београд.

У данашњем броју доносимо четири примерка типичнога старог Београда по акварелима В. Милошевића, архитекте, и г. Пастухова, сликара. Први акварел г. Милошевића је интересантан већ и по томе, што је та кућа служила као модел мајсторима, који су зидали стару Народну Скупштину, где је сада смештена Народна Одбрана.

СЛУЖБЕНИ ДЕО

ЗАПИСНИК

Двадесет друге Редовне Седнице Одбора Општине Београдске одржане 31. маја 1929. године у 6 часова по подне

Председавао Председник г. *Милош Савчић*.
Деловођа, г. *Др. Сава Мојић*,

Од одборника били су г. г.: Васа Лазаревић, Мил. Л. Ђурић, Драг. Матејић, инж. Милић М. Сокић, Кирило Савић, Ђура Бајаловић, О. Б. Благојевић, инж. К. Букавац, Т. Здравковић, Таса Максимовић, Триф. Јовановић, Јеша Ј. Поповић, Дим. Г. Станчуловић, Др. Б. Пијаде, Свет. Гођевац, Јов. Дравић, инж. Ран М. Аврамовић, М. М. Стојановић, К. Гиноввић, Јосиф Фрид, Р. Живковић, Алберт Фирт, Драгољуб К. Милошевић, Тјешимир Старчевић, Тихомир Панић, Др. Драг. Ђ. Новаковић, Др. Љуб. Стојановић, Др. Страшимир Милетић, Благоје Антоњијевић, Х. М. Ребац, Шемајо де Мајо, Милван Матић, Др. Драг. Аранђеловић, и Др. Александар М. Леко.

I

По прочитаном записнику одборник г. Др. Страшимир Милетић примећује, да на прошлој седници није решено да се оставе два метра за баштицу на имању г. Стојановића у Призренској ул. бр. 6., као што је то ушло у записник. Што се тиче понуде Друштва »Србије« да је ова пунуда примљена, али због њене кратке стипулације да је решено, да се траже детаљи услова. У опште налази да деловођа треба у записник да уноси само суштину предлога како их Суд предложи, па ако буду тако примљени да уђу тако у записник, а ако не буду примљени од стране Одбора да се назначи како су примљени.

У дискусији која се око начина вођења записника повела, одборници г. г.: Васа Лазаревић, Клементије Букавац, Јеврем Поповић и Ранисав Аврамовић истичу такође потребу да се у записник уносе ствари кратко и јасно.

Председник г. Савчић одговарајући на ове примедбе напомиње, да и он дели мишљење предговорника да записник треба да садржи само главне ствари. Нови деловођа од сада ће тако радити. Исто тако Потпредседник г. Др. Стојадиновић напомиње да ће се и у питању вођења записника усвојити систем упрошћавања, и прима примедбу г. Милетића односно експропријације имања г. Стојановића у Призренској улици.

Краће примедбе на записник стављају још г. г. одборници: Драг. Новаковић, Св. Гођевац и Тихомир Панић.

После тога записник је примљен.

II

По другој тачци Одбор је примио к знању саопштење г. Савчића да одборници г. г. Др.

Лазар Генчић и Ђорђе Радојловић не могу присуствовати одборској седници, први због одласка на лечење а други због болести.

III

По предмету уступања плацева хуманим и културним друштвима Одбор је

РЕШИО:

1 Да се по предлогу Суда АБр. 11922 уступе општински плацеви и то:

1. — Београдском Обласном Одбору Друштва Српског Црвеног Крста општински плац испод школе за нудије у величини до 3,500 м² за подизање болнице.

2. — Одбору Госпођа Књегине Љубице општински плац на углу Душанове и Кнез Михаиловог Венца и то: са Кнез Михаиловог Венца до додељеног плаца Обданишту бр. 3., у величини до 600 м²;

3. — Београдском Женском Друштву општински плац између Дома Стараца и Шумадијске улице са лица Милоша Поцерца улице, у величини до 1.500 м².

Горе означеним друштвима општински плацеви уступају се на уживање за 25 година с тим, да плаћају по 100,— динара годишње на име кирије, а под следећим условима:

а) Друштво је дужно да на томе земљишту отпочне подизање зграде најдаље у року од две године. Зграда мора одговарати намењеном циљу означеним у правилима друштвеним и његовој молби. Плац зграде поред Грађевинског Одбора поднеће се на одобрење и Општинском Суду.

б) Друштво ће уживати дато му земљиште у границама рока све дотле док зграда коју подигне служи хуманим циљевима друштва. Друштво је власно да повећава грађевину или подигне нову која не сме бити мања од првобитне. Општина има права да контролише употребу зграде за наведени циљ.

в) Друштво може земљиште задужити само код Државне Хипотекарне Банке чију ће интабулацију Општина одобрити тек кад зграда буде подигнута. Никакво друго задужење неће одобрити.

г) На случај да Друштво ликвидира или да престане дотичну грађевину одржавати на наведени циљ, Општина ће је преузети у својину без икакве накнаде. Но Општина може исту дати каквом друштву које би се образовало њим истим циљем.

д) Ако се према плану грађевина покаже да је земљиште веће но што је потребно, Општина

задржава право да тај вишак уступи каквој другој хуманој установи.

б) Порез на земљиште ако га буде, плаћаће Општина. Водоводне и остале таксе плаћаће Друштво. Ако друштво не би уредно отплаћивало дуг и одговарало осталим обавезама, Општина је власна да грађевину делимиче или у целини преузме и да обезбеди правилну исплату обавеза.

в) По истеку горњег рока право уживања продужиће се и даље ако дотична установа буде на сувременој висини о чему ће тадањи Општински Одбор решавати. Ако право уживања не буде продужено земљиште са свима зградама припада Општини, која ће примити и још неисплаћене дугове код Државне Хипотекарне Банке.

г) Да се по предлогу Суда АБр. 11921 уступи на уживање Друштву за васпитање и заштиту деце:

а) Општинско имање које се налази на Западном Врачару између имања Теокаревића и М. Манојловића са северне стране, имање поч. Х. Лилера са источне стране, Студеничке улице бр. 62 с јужне стране, улице Милоша Поперца са западне стране, имање које се налази између Студеничке улице са северне стране, улице Милоша Поперца са западне, улице Војводе Миленка са источне и имања Материнског Удружења, Средњошколске Матице и Југословенског Учитељског Удружења с јужне стране, на којима се налазе зграде Дома Сиротне Деце, IV Београдске Гимназије и Занатске Радионице, које су зграде својина Друштва за васпитање и заштиту деце (пређе Друштву за потпомагање и васпитање сиротне и напуштене деце), а која су имања уступљена 1886. год. од стране Општине Београдске Друштву за потпомагање и васпитање сиротне и напуштене деце, и ово уступање изгласано на збору београдских грађана 8. априла 1901. год. — остављају се и даље на уживање друштву за васпитање и заштиту деце, докле год оно постоји ради извршења циљева одређених правилима овога друштва, која су одобрена од стране Министарства Социјалне Политике.

За ово уживање друштво ће плаћати Општини на име закупнине годишње по 100,— динара.

б) Друштво за васпитање и заштиту деце има право на оба ова имања подизати грађевине, радионице и остало за своје потребе. Ако би друштво ради подизања ових грађевина тражило и добило зајам од Државне Хипотекарне Банке, Општина ће одобрити да Хипотекарна Банка може за обезбеду зајма датог друштву ради подизања ових грађевина, ставити интбулацију на иста имања са зградама.

в) Општина ће ово уживање имања код Првостепеног Суда за град Београд прибележити приликом утврђивања свог убаштињења на ово имање.

г) Кад друштво за васпитање и заштиту деце престане радити или се растури, имање са свима

подигнутим зградама од стране друштва припаће Београдској Општини да их она употреби за исти циљ или их преда установи са сличним циљем. Општина има права да контролише употребу имања и зграда и да ли се употребљавају за наведени циљ.

д) Порез и све остале таксе на ово имање плаћаће Друштво. Ако Друштво не би уредно отплаћивало дуг и одговарало осталим обавезама, Општина је власна да грађевину делимиче или у целини преузме и да обезбеди правилну исплату обавеза.

IV.

По предмету расходања сума Одбор је на предлог Суда АБр. 8121

РЕШИО:

I Да се расходује следећи алат Гробљанског Одељења и то:

1. Ашова	370
2. Лопата	150
3. Мотика	18
4. Грабуља	18
5. Пијука	5
6. Будака	5
7. Сикира великих	2
8. Вила гвоздених	3
9. Вила дрвених	5
10. Турпија великих	4
11. » малих	12
12. Канге за поливање	3
13. Српова	23
14. Лопата дрвених	8
15. Носила платнена	2
16. Косе	6
17. Чакље	10
18. Конопаца	2
19. Мак. за сечење жица	1
20. Фењера	1
21. Лампи	1
22. Пантљика	1
23. Легена	1
24. Држаља разних	105
25. Чекића мањих	5
26. Мистрија	1
27. Брусева	8
28. Мантила	5
29. Колица дрвених	6
30. Катанаца	1
31. Карабин	1
32. Метрова	2
33. Црево гумено	1

II Да се по предмету АБр. 10147 сума од 3.000,— динара коју је проневерио инкасант Даниловић води у књигама Електричне Централне као сумњиво потраживање.

О овоме стављају краће примедбе одборници г. г. Милетић и В. Лазаревић.

V

О петој тачци дневног реда — помиловања развила се краћа дискусија о начину давања тих одборских мишљења.

Одборник г. Тихомир Панић, примећује да је незгодно да одбор доноси одлуке по тим молбама непознавајући лица која молбе упућују. По истом питању дају своје примедбе одборници г. г. Шемајо де Мајо, Драг. Новаковић, Ј. Поповић, Д-р Страшимир Милетић и В. Лазаревић.

После тога Одбор је по тражењу Министарства Правде, а на предлог суда АБр. 8641, 10243 9907 и 9172

РЕШИО:

1.— Да Милева Милошевић, Сарајевска ул. бр. 18, заслужује да буде предложена за помиловање;

2.— Да Петар Ј. Тодоровић, суплент III Мушке Гимназије заслужује да му се казна затвора замени у новчану казну.

3.— Да Иванка Димитријевић удова, Луке Вукаловића ул. бр. 6, заслужује да буде предложена за помиловање.

4.— Да Коста Антонијевић, апотекар, Балканска бр. 40, заслужује да му се казна затвора замени у новчану казну.

VI

а) По предмету АБр. 7880 а по тражењу Канцеларије Топчидерске Цркве Одбор је

ИЗАБРАО:

За татора Топчидерске Цркве Св. Апостола Петра и Павла и Св. Трифуна на Топчидерском Гробљу г. Радомира Стојића, апотекара и г. Вићентија Лазовића, трговца, оба из Београда.

б) По предмету АБр. 9359, а по тражењу Канцеларије Цркве Св. Марка Одбор је

ИЗАБРАО:

За главног татора — рачунополагача цркве Св. Марка г. Богдана Дамњановића, грађевинара а за помоћне таторе г. г. Јову Јовановића, инспектора Мин. Унутрашњих Дела и Сретена Гариловића, трговачког помоћника.

Овим се мења ранија Одлука Одбора АБр. 6771 од 10. маја 1929. год.

VII

По питању допуне Правилника о наплати такса у општинским санитарским установама од 31. маја 1928. год. по којој је Санитетско Одељење тражило да се и право на бесплатне хируршке интервенције прошири на она лица чији приходи не износе [више од 1.500,— динара месечно — развила се дуга дискусија.

Потпредседник г. Д-р Стојадиновић који је мотивисао цео предлог и мишљење Суда, налази да се сума од 1.500,— динара месечног прихода не може узети као основца за утврђење да ли је неко сиромаш. Тражи да се ово важно питање реши принципијелно јер из тога проистичу односи који Општини обавезују. У Београду има таквих лица минимум 60% што би значило да би сви ти грађани у погледу

давања лекарске помоћи имали да падну Општини на терет. Суд је мишљења да лечење које даје Општина Београдска треба да обухвати сиротињу као такву у смислу важећих законских прописа, а да се не условљује приходима грађана чији су приходи до 1.500,— динара ни из разлога што могу бити фамилије са више лица која имају прихода од 1.500,— динара, тако да би њихови укупни приходи износили више хиљада, а ми се морамо држати прописа закона о Општинама који каже, да Општина има дужност да бесплатно лечи сиромашне грађане. Одбор би требао да изгласа да бесплатно лечење ужива само сиротиња т. ј. само они који се по закону за такве сматрају и то докажу уверењем сиромашног стања, и да то одборско решење треба да се односи на све случајеве па и оне која су ранијом одлуком одбора друкчије регулисани. Зато у име Суда предлаже да право на бесплатну хируршку интервенцију имају само она лица која су сиротног стања: да се преглед у општинским амбулантама врши бесплатно а лекови да се бесплатно дају само оним лицима која имају уверења о сиромашном стању.

Одборници г. г. Букић Пијаде, Васа Лазаревић и Кирило Савић изјашњавају се против овог предлога, а г. Климентије Букавац тражио је да се цело питање одложи. У дискусији узео је учешћа и г. Св. Гођевац.

Затим је одбор на предлог Суда АБр. 11064 већином гласова

РЕШИО:

I Да се допуну Правилник о наплати општинских такса у општинским установама од 31. маја 1928. год. АБр. 8710 са следећим одељком:

V ХИРУРШКЕ ИНТЕРВЕНЦИЈЕ

40. Гипс	200,—	динара
41. Репозиција од коације	150,—	»
42.— Ампутација екстрем	400,—	»
43.— » прста	100,—	»
44.— Panaritium subent	100,—	»
45.— » supercipido	50,—	»
46.— » тетиве	100,—	»
47.— Урасао нокат	100,—	»
48.— Xallux volgus	200,—	»
49.— Exostose	300,—	»
50.— Kyste	200,—	»
51.— Incisio absecssi	100,—	»
52.— Pplehatomia	100,—	»
53.— Extr. coup. alicum	100,—	»
54.— Sutura simpl	50,—	»
55.— Sutura tend	200,—	»
56.— Phimosis u paraplius	150,—	»
57.— Репозиција прол. ректи	80,—	»
58.— Silat. ani	80,—	»
59.— Пробна пункција	100,—	»
60.— Испирање бешике	60,—	»
61.— Испирање ува	50,—	»
62.— Tamponement	50,—	»

II Да се укине она одредба истог Правилника којом се ослобађају плаћања такса лица чији приход не прелази 1.500,— динара месечно а у место ње да буде ова одредба: право на ослобођење свих такса имају само лица сиромашног стања.

III Да се исти Правилник допуни са следећом одредбом:

1.— Грађанима Града Београда који нису ослобођени плаћања такса по овом Правилнику, наплаћиваће се свака лекарска интервенција са 50% мањом таксом од минималне таксе прописане од стране Министарста Народнoг Здравља А. Д. Бр. 32048 од 6. јула 1926. године.

2.— Грађанима ван атара Општине Београдске свака лекарска интервенција наплаћиваће се по пуној минималној такси.

Против друге тачке ове одлуке изјаснио се одборник г. Д-р Букић Пијаде.

VIII

По предмету измене регулације Црногорске улице, после краћих објашњења Потпредседника г. Заћине, и примедба г. г. Милетића и Бајаловића на предлог Суда АБр. 11744 Одбор је

РЕШИО:

Да се у регулацији Црногорске улице изврши измена и то онако како је на оригиналном плану одобрен од стране Господина Министа Грађевина Бр. 27633. од 28. септ. 1928. год. обележено жутом цртом т. ј. да регулација идући од парцеле бр. 5. до прелома на парцели бр. 4. иде онако како је првобитно Генералним Планом било предвиђено, а од тога прелома па до краја улице да се споји са већ поменутом одобреном изменом.

IX

По питању експропријација и апропријација Одбор је на предлог Суда

РЕШИО:

1.— По предмету АБр. 11709 да се експроприше земљиште Браће Ђорђевић на Вилзоновом Тргу, а које се Генералним Планом одузима за Трг а у вези извршења канализационих и саобраћајних радова, путем комисијске процене, пошто није могао бити постигнут директан споразум са сопствеником. За општинске процениоце одређени су г. г. инж. Паун Јоксимиовић и Живко Туцаковић.

2.— По предмету АБр. 11711 да се део земљишта Драгослава Јевремовића на Косанчићевом Венту експроприше путем комисијске процене. За општинске процениоце одређени су инж. г. г. Паун Јоксимиовић и Живко Туцаковић.

3.— По предмету АБр. 11712 да се део земљишта г. Исе Богдановића на углу Кондине и Битољске улице експроприше путем законске комисијске процене. За општинске процениоце одређују се инж. г. г. Паун Јоксимиовић и Живко Туцаковић.

4.— По предмету АБр. 11713 да се експроприше део земљишта г. Аркадија Милетића у Цетињској улици путем законске комисијске процене. За општинске процениоце одређују се г. г. инж. Паун Јоксимиовић и Живко Туцаковић.

5.— По предмету АБр. 11714 да се изврши експропријација дела земљишта Задужбине Браће Радојковића на углу Цетињске и Милетине улице путем законске комисијске процене. За процениоце од стране Општине одређују се инж. г. г. Паун Јоксимиовић и Живко Туцаковић.

6.— По предмету АБр. 11715 да се изврши експропријација имања масе Мајсторовић и Николића на углу Вилзоновог Трга и Немањине улице (кафана »Солун«) ради проширења Вилзоновог Трга а у вези извршења канализационих и саобраћајних радова путем законске комисијске процене. За општинске процениоце одређују се инж. г. г. Паун Јоксимиовић и Живко Туцаковић.

7.— По предмету АБр. 11716 да се експроприше имање Ристе Милишића на Савској обали — Царинско Пристаниште путем законске комисијске процене. За општинске процениоце одређују се инж. г. г. Паун Јоксимиовић и Живко Туцаковић.

8.— По предмету АБр. 11717 да се изврши апропријација дела земљишта Регулационог Фонда Општине Београдске у Шантићевој улици имању г. Ставре Трпковића путем законске комисијске процене. За општинске процениоце одређују се инж. г. г. Паун Јоксимиовић и Живко Туцаковић.

9.— По предмету АБр. 11718 да се апроприше део земљишта Регулационог Фонда Општине Београдске у Шуматовачкој улици ради изласка на регулациону линију имању Г-ђе Злате Милановић а по цени од 250,— динара метар квадратни. Преносну таксу сноси купац.

10.— По предмету АБр. 11720 да се изврши препарцелација блока 49. у Кварту Дорћолском према приложеној скици у предмету, на тај начин што ће се откупити имање г. Лике Ешке-нази по 300.— дин. метар квадратни, или путем комисијске процене.

Сопственицима чији се делови имања експропришу за проширење околних улица (Јеврејске ул.) даће се метар за метар од експроприсаног земљишта г. Ешкенази; разлик у рачунати по 300,— дин. по метру квадратном, или путем комисијске процене.

Сопственицима којима приликом ове препарцелације припадају извесни делови, апрописаће се исто тако по 300,— дин. по једном метру квадратном, а у случају да њихова имања добијају и ново лице апроприсаће се по 400,— дин. метар квадратни (чл. 29. и 30. Грађевин. Закона).

За сва имања која приликом овог регулационог дела добијају већу вредност имају њихови сопственици да уступе 10% бесплатно од пре-

осталог земљишта, обрачунавајући по 300,— дин. по 1 м². Преносне таксе сносиће Општина.

11.— По предмету АБр. 11721 да се апроприше део земљишта Регулационог Фонда Општине Београдске ради изласка на регулацију имању г. Витомира Срњића у Дубљанској ул. бр. 88, а по цени 300,— дин. по 1 м². Преносну таксу сносиће купац.

12.— По предмету АБр. 11722 да се у вези раније одборске одлуке од 25. априла 1928. год. одбори да општинске таксе око израде и преноса тапије сноси Општина.

13.— По предмету АБр. 11723 да се у вези раније одборске одлуке за већ експроприсано земљиште за просецање Гундулићевог Венца, уступи маси поч. Цветка Савчића земљиште Регулационог Фонда Општине Београдске у Скендер Беговој улици, а у површини од 361,98 м², пошто раније одређен плац услед промене регулације у том крају не одговара грађевинским прописима.

14.— По предмету АБр. 11724 да се изврши регулација Крајинске улице на тај начин што ће се делови Регулационог Фонда Општине Београдске, који се додају појединим сопственицима ради изласка на регулацију, апропришу по 180,— дин. по квадратном метру, а делови који су потребни за улице да се експропришу по 130,— динара квадратни метар.

У исто време извршити просецање улице Војводе Тодоровића. Пошто просецањем ове улице имања г. Душана Пећанца и г. Павла Чубровића добијају ново лице, имају да уступе по 4 метра у дужини дуж новог фронта бесплатно; остатак им се плаћа по 130,— дин. по квадратном метру.

Г. Аци Станојевићу за експроприсани део из нове Крајинске улице апрописаће се стара Крајинска улица дуж његовог фронта. Остатак од експроприсаног његовог земљишта уступиће се Општини бесплатно.

Исто тако и осталим сопственицима апроприсаће се делови старе Крајинске улице сразмерно њиховим фронтима по 130,— динара по квадратном метру, пошто се Генералним Планом стара Крајинска улица затвара.

Преносне таксе сносиће пола Општина а пола купци.

15.— По предмету АБр. 11719 да се апроприше део земљишта Регулационог Фонда Општине Београдске у Звечанској улици ради изласка на регулацију, имању г. Димитрија Христића, а по цени од 130,— дин. квадратни метар. Преносне таксе сносиће купац.

16.— По предмету АБр. 11725 да се експроприше део земљишта Г-ђе Катарине Поповић у Кондиној улици и то тако, да се Г-ђи Поповић плати половина од експроприсаног земљишта по 800,— динара квадратни метар, а половину од експроприсаног земљишта Г-ђа Поповић има да уступи Општини бесплатно. Преносну таксу сноси Г-ђа Поповић.

17.— По предмету АБр. 11726 да се апро-

прише део земљишта Регулационог Фонда Општине Београдске на углу Скендер Бегове и Капетан Мишине улице ради изласка на регулацију имању г. Ставре Трпковића, а по цени од 350,— динара по квадратном метру. Преносну таксу сносиће купац.

X

По предмету АБр. 11671 Одбор је

РЕШИО:

Да се између имања Окружног Уреда за Осигурање Радника и имања Игњат Бајлони и Синови просече нова улица у ширини од 10 метара која ће спајати Немањину и Станичну улицу, пошто заинтересоване стране уступају за исту сврху бесплатно појас земљишта од 10 метара.

XI

Прелази се на 11 тачку дневног реда: обавештење о стању радова на водоводу.

Први добија реч одборник г. Д-р Драг. Аранђеловић, који напомиње да виши крајеви Београда нису редовно снабдевени водом и зато је и молио Председника да стави на дневни ред питање воде. Ако има важних питања о којима треба да се стара Општина онда нема важнијег него што је питање воде. Држи да ова Општинска Управа мора да реши оно што је најважније. Питање воде је тако да се оно мора решити. Опет ће се можда као одговор истаћи финансијске тешкоће, али ма да није трговац, мисли да би свака општинска управа требала да у довољној количини снабдева Београђане са водом, јер је то артикал који се продаје. Пита г. Председника да ли Београд може да рачуна да у свако доба дана и ноћи има довољно воде. Нека се богатијима наплаћује више а сиротињи нека се да јевтиније, само нека је бар буде доста.

Председник г. Савчић дајући обавештење о питању воде и водовода признаје да је то једно од најважнијих питања Општине Београдске, али да је то у исто време и питање које изискује велике материјалне жртве. Београд је на таквом положају да не могу сви његови крајеви, према ономе што је данас извршено на водоводу, имати довољно воде у исто време. Београд је такав по свом географском положају да у питању воде мора имати најмање три зоне и да би сви крајеви били потпуно снабдевени с водом, треба да има толику количину воде којом би се могла снабдети и прва и друга и трећа зона. За потребе данашњег броја становника Макиш је недовољан а и његова вода по својој садржини незгодна. Морало би се прибећи речној води из Саве и Дунава, али зато треба направити исталације. За сада имамо воду црпену из Макиша и из Саве. Моћ воде са Макишких извора и из Саве за пиће износила је прошле године од прилике 22—23.000 м³ на 24 сата; сем тога Савске воде за поливање било је 15.000 м³ дневно. Због мале во-

www.unina.rs
 доводне цеви од Белих Вода до Београда која је могла да пропусти само извесну количину воде извршено је постављање веће цеви прошле године али само до »Мостара«. За месец дана радови око везивања ове цеви са водоводним реоном у Београду биће завршени. Тим радом повећаће се количина воде у овој години за 14.000 м³ дневно. Више се не може добити.

За трећу зону још ништа није урађено, али с тим у вези је у опште и питање повећања Београда. Мисли да се у будуће моћ водовода мора предвидети за потребе 500.000 становника, а то би значило да нам треба за један и по пута већа величина водовода него што је данас. Да би се то могло извести треба да се направи програм, план, који ће се из године у годину приводити у дело. Што се тиче садашњих инсталација и њихових повећања, Општина је предузела мере код Владе да се на рачун репарација набави извесна количина цеви и Влада је на то пристала. Тврди да ће друга зона имати више воде него до сада. У осталом ово питање ставиће се на једној од идућих седница поново на дневни ред и том приликом изабраће се једна комисија која ће цело питање проучити и Одбор обавестити.

По овом питању ставили су још краће примедбе одборници г. г. Ранисав Аврамовић и Др. Аранђеловић и тиме је дискусија завршена.

По 12 тачци дневног реда, Општински Суд спремио је писмени експозе који је деловођа прочитао. Експозе садржи гледиште Суда о подизању нове кланице.

Прошле године када је направљен нов аранжман са Кланичним Друштвом, Општинска Упра-

ва почела је рад на подизању Кланице, али без довољне предходне студије тога питања. Показало се, међутим, да су за модерну Кланицу финансијска средства којима располаже Општина недовољна. Због тога је данашња Управа донела одлуку да обустави грађење Општинске Кланице док се не доврши потпуно пројекат са плановима и предрачуницима, а дотле да започете послове евентуално доврши и исправи. На ову одлуку Суд је морао доћи због тога што је за довршење Кланице сем погођених радова у износу од 10.000.000,— динара потребно још око 20.000.000,—. Услед свега тога Суд је нашао да цело питање треба одложити, а то је могуће у толико пре што се клање стоке према утврђеном аранжману може вршити у Кланици Кланичног Друштва.

По овом питању ставили су краће примедбе одборници г. г. Драг. Аранђеловић, Д-р Драг. Новаковић и Ранисав Аврамовић.

XIII

По молби Г-ђе Јелене, удове поч. Петра Тагића, а на предлог Суда АБр. 9868 Одбор је већином гласова

РЕШИО:

Да се Г-ђи удови поч. Петра Тагића, бив. Председника Београдске Општине, издаје месечна помоћ у суми од 1.000,— (једна хиљада) динара.

После тога Председник је закључио седницу у 9 часова у вече.

Деловођа Одбора.

д-р Сава Мојић, с. р.

Председник

Београдске Општине.

Милош Савчић, с. р.

ПРЕГЛЕД ОСТВАРЕНИХ ПРИХОДА

Београдске Општине за време од 1/I-30/IV 1928.

и од 1/I-30/IV 1929 год.

1928.		1929.		П Р И Х О Д	Н а п л а ћ е н о			
Партија	Позиција	Партија	Позиција		од 1/I-30/IV 1928		од 1/I-30/IV 1929	
					динара	п	динара	п
I. Редован приход								
А) Дажбине								
1. Порези								
а) Прирез								
1	1	1	1	Од приреза 10 ⁰ / ₀ непосред. пореза и 2 дин. од сваког пор. обвезника у Београдској Општини.	259.699	27	8.413	82
2	1-24	2	1-24	б) Трошарина	12,842.366	22	12,330.701	49
4		3		Б) Таксе				
	1		1	Опште таксе (Т.Бр. 333.358)	406.585	55	349.864	—
	2		2	По грађ. спору (Т.Бр. 359.369)	6.014	50	6.129	50
	3		3	По крив. делу (Т.Бр. 370.372)	25.636	—	13.550	—
	4		4	Извршне таксе (Т.Бр. 373.378)	340.263	60	355.576	80
	5		5	Санит. таксе (Т.Бр. 379.381)	182.044	40	186.429	80
	6		6	Кланич. таксе:				
				а) говеђе аренде	571.347	60	589.390	55
				б) телеће аренде	494.678	—	437.080	—
				в) свињске аренде	797.465	50	794.489	70
				г) ситни преживари	87.135	—	56.775	20
	7		7	Од изношења ђубрета и сметлишта из домова (Т.Бр. 383)	626.770	50	621.842	70
	8		8	Од чишћења улица (Т.Бр. 384)	618.186	—	613.788	—
	9		9	Грађевинске таксе (Т.Бр. 385.392)	276.426	70	232.835	80
	10			За обезбеђење од пожара 10 ⁰ / ₀ од непосред. пореза на зграде (Т.Бр. 393)	19.365	—	—	—
	13		11	За дозволу за вађење леда (Т.Бр. 395)			2.270	—
			12	За запремање тротоара и улица (Т.Бр. 396)	40.948	50	73.151	10
	14		13	За запрем. земљишта на трговима и др. местима (Т.Бр. 397)	2,146.331	30	1,683.571	65
	15		14	За пристајање уз обалу пароброда и плов. објеката (Т.Бр. 398)	—	—	40.451	50
	17		16	За држање лукс. кола и фијакера за личну употребу (Т.Бр. 400)	87.650	—	120.120	—
	18		17	За држање аутомобила за личну употребу (Т.Бр. 401)	214.390	—	449.100	—
	19		18	За дозволу стајања аутомобила и кола на одр. станицама (Т.Бр. 402)	117.124	—	160.085	58
	21		20	За истицање и држање фирми Т.Бр. 404)	11.750	—	633.130	—
Пренос:					7,070.112	15	7,419.631	88

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

www.un1928

УНИВЕРЗИТЕТ СКАБИЈЕ

1928		1929		П Р И Х О Д	Н а п л а ћ е н о			
Партија	Позиција	Партија	Позиција		од 1/I-30/IV 1928		од 1/I-30/IV 1929	
					динара	п	динара	п
				Пренето:	7,070.112	15	7,419.631	88
	22		21	За одобрење лепљење приват. несталних плаката, објава и др. (Т.Бр. 405)	18.252	—	5.000	—
	23		22	За дозволу држања паса у вароши (Т.Бр. 406)	14.450	—	37.200	—
	24		23	За приређивање концерата и балова и т. д. (Т.Бр. 407)	900.162	92	737.382	17
	26		24	Такса за странце за време бављења у Београду (Т.Бр. 409)	456.376	—	358.855	—
			26	Такса за новчане заводе и осигур. друштва од чисте добити (Т.Бр. 410)			464.646	30
				Свега по парт. 4 и 3 наплаћено	8,459.353	07	9,022.715	35
				2. Остале таксе				
				а) Санитетске таксе				
				Од дезинфекције ствари	9.370	—	14.701	70
				» лекарских услуга	6.804	—	19.013	40
				» продаје стерил. млека	22.129	45	47.119	80
				» купатила на Сави	—	—	—	—
				» парног купатила у Мишар. ул.	187.215	50	185.536	—
				Свега по парт. 5 и 4 наплаћено	225.518	95	266.370	90
				2. Гробљанске таксе				
				Од зиданих гробница	496.100	—		
				» великих »	10.480	—		
				» малих »	2.600	—		
				» обн. турнуса	3.650	—		
				» отварања гробова и гробница	12.340	—		
				» одржавања гробова и гробница	96.940	—		
				» мртвачких кола и фијакера	1.550	—		
				» ћуприја	5.500	—		
				Свега по парт. 6 наплаћено	629.160	—		
				Од зиданих гробница			298.834	—
				» великих и малих гробница			14.330	—
				» обнова турнуса и отвар. гробова и гробница			11.090	—
				Од одржавања гробова и гробница			73.780	—
				Разни приходи			15.033	—
				Свега по парт. 5 наплаћено			413.067	—
				в) Мерина				
				Са општинског кантара	854.394	40	817.085	05
				» царинарнице	242.391	05	159.893	79
				Свега по парт. 7 и 6 наплаћено	1,096.785	45	976.978	84

1928		1929		П Р И Х О Д	Наплаћено			
Партија	Позиција	Партија	Позиција		од 1/V-30/IV 1928		од 1/V-30/IV 1929	
					динара	п	динара	п
В) Општинска привреда								
1. Водовод								
8		7		Од основне таксе за воду	2,061.223	05	2,606.258	50
	1		1	» таксе за водомере	72.006	60	79.300	—
	2		2	» више потрошене воде	600.292	—	490.398	—
	3		3	» Савског водовода	129.615	—	62.742	—
	4		4	» разних прихода водовода	13.910	—	76.085	—
	5		5	Свега по парт. 8 и 7 наплаћено	2,877.046	65	3,314.783	50
2. Канализација								
9		8		Од употребе канала	264.887	75	298.031	30
	1		1	» спајања канала	11.235	30	213.412	95
	2		2	Свега по парт. 9 и 8 наплаћено	276.123	05	511.444	25
3. Закуп земљишта и зграда								
10				Од употребе општинског земљишта	558.261	30		
	1			» нових станова у Раден. улици	280.616	30		
	3			» старих » » » »	36.410	75		
	4			» нових » » Дринч. улици	21.876	—		
	5			» » » код Вшетач. Млина	4.368	—		
	6			» осталих зграда	225.427	—		
	7			Свега по парт. 10 наплаћено	1,126.959	76		
		9		Од употребе општинског земљишта			899.721	05
			2	» станова и дућана			1,267.882	95
			9	» јавних писоара			12.365	20
			10	» киоска			40.848	—
				Свега по парт. 9 наплаћено			2,220.817	20
4. Паркови и вртови								
11		10		Од продаје цвећа	—	—	2.940	50
	1		1	» седишта у парковима	—	—	1.000	—
	2		2	» закупа киоска на Калем. и сквер.	65.989	50	—	—
	3		3	Свега по парт. 11 и 10 наплаћено	65.989	50	3.940	50
5. Капитал								
12		11		Од дивиденде купона	31.250	—		
			2	» » » 2 ¹ / ₂ % Р. Ш.			2,787.350	—
	1		3	Од Упр. Тр. и Осветлења ануитет и трошкови по зајму од Дин. 37,000.000.— на суму од Динара 8,250.000.—			361.412	50
				Од Упр. Тр. и Осветлења ануитет и трошкови по зајму од Динара 25,000.000.— (на суму од 9,000.000)			.639.000	—
				Пренос:	31.250	—	3.787.762	—

www.ujk2025s

УНУ
В
Р
З
И
С
К
А
Б
И
Б
Л
И
О
Т
Е
К
А

1928		1929		П Р И Х О Д	Н а п л а њ е н о			
Паргија	Позиција	Паргија	Позиција		од 1/I-30/IV 1928		од 1/I-30/IV 1929	
					динара	п	динара	п
				Пренос:	31.250	—	3,787.762	—
			5	Од Упр. Тр. и Осветлења ануитет и трошкови по зајму од Динара 7.000.000 — (на суму од Динара 4.000.000)			284.000	—
				Свега по парт. 12 и 11 наплаћено	31.250	—	4,071.762	50
		12		6. Циљане				
			1	Од закупа циљане	—	—	114.000	—
			2	» » пекаре на циљани	—	—	—	—
				Свега по парт. 12 наплаћено			114.000	—
				7. Разни приходи				
14				Приход од јавних пиљара	40.024	—		
	1			Новчане казне	61.897	—		
	2			Од општин. издања глав. спискова, грађ. карата и т. д.	15.949	—		
	5			Од сточних пасоша и пр. књиж.	21.314	16		
	6			Дијурна за излазак чиновника по чл. 19. Фин. Закона	600	—		
	7			Од аутобуса	261.625	—		
	7а			Свега по парт. 14 наплаћено	401.469	60		
				Свега Редов. Прихода	28,291.721	52		
		13		Разни приходи				
			1	Новчане казне			37.456	50
			4	Од општин. издања гл. спискова, грађ. карата и т. д.			7.538	20
			5	Од сточних пасоша и призн. књижица			4.037	50
			6	Дијурна за изл. чиновника по чл. 9. Фин. Закона			590	—
			8	Закуц од шлепова			115.332	60
			9	Такса од прив. аутобуса			103.241	—
			11	Приход од апропријације имања и рег. фонда			207.087	50
				Свега по парт. 13 наплаћено			475.283	30
				Свега Редов. Прихода			33,730.278	65
				II. Ванредни приходи				
				1. Од регулације				
15				Од апропријације и продаје регулац. фонда и општ. имања	770.353	—		
	3			Свега по парт. 15. наплаћено	770.353	—		

1928		1929		П Р И Х О Д	Н а п л а њ е н о			
Партија	Позиција	Партија	Позиција		од 1/I-30/IV 1928		од 1/I-30/IV 1929	
					динара	п	динара	п
16		14		2. Дуговани приходи				
	1		1	Од приреза 10% неп. пореза и 2'— лин. од сваког пор. обвезника у Београд. Општини	511.128	—	800	—
	2		2	10% за обезбеђење од пожара	40.781	—	—	—
	4		3	Таксе по зак. о таксама	755.455	55	110.301	20
	5		4	Од такса санитетских	206	—	2.963	50
	6		5	Од такса гробљанских	59.920	—	131.460	—
	7		6	» » водовода	1.084.413	80	1.978.978	15
	8		7	» » за канализацију	82.722	65	96.071	55
	9		8	» » сметлишта	203.935	20	414.907	85
	10		9	» » чист. улице	237.954	70	395.062	50
	11		10	Од закупа земљ. и зграда	97.234	70	127.343	70
Свега по парт. 16 и 14 наплаћено					3.073.751	60	3.257.888	45
18		16		3. Непредвиђени приходи				
	1		1	Разни непредвиђени приходи	27.887	70	224.187	76
Свега по парт. 18 и 16 наплаћено					27.887	70	224.187	76
		17		Калдрмина				
			1	Неподигнуте калдрмине од Држ. Хип. Банке по решењу г. Мин. Финансија			440.470	40
Свега по парт. 17 наплаћено							440.470	40
Приход од ломбард. зајма							390.000	—
Свега Ванред. Прихода					3.871.992	30	4.312.546	61

Рекапитулација

Редовни приходи од 1/I-30/IV 1928. Дин. 28,291.721,52 од 1/I—30/IV 1929. Дин. 33,730.278,65
 Ванредни » » » » 3,871.992,30 » » 4,312.546,61

Свега Редовних и Ванр. прихода Дин. 32,163.713,82

Дин. 38,042.825,26

Из Главног Књиговодства
Београдске Општине.

Пословник

о управљању у радничким склоништима и дечјим обдаништима у улицама Милоша Поцерца и у Млетачкој у Београду.

На основу споразума између Министарства Социјалне Политике, Општине Града Београда и Београдске Радничке Коморе, Општина Града Београда подигла је два велика радничка склоништа и два дечија обданишта, као установе Општине Београдске.

За управљање овим установама важи следећи

ПОСЛОВНИК:

Чл. 1.

Склоништа служе: „Мушко Радничко Склониште“ у Милоша Поцерца ул. бр. 4 за преноћиште оних радника и намештеника који долазе у Београд ради тражења рада, а „Женско Радничко Склониште“ у Млетачкој ул. бр. 4, намењено је за раднице и намештенице у исте сврхе.

Дечја обданишта у истим улицама служе за дневну негу оних радница-матера које иду на рад.

Чл. 2.

У склоништа ће се по правилу, примати незапослени радници-це, намештеници-це обавезни на осигурање по закону о осигурању радника, а првенствено они које упуту Јавна и Средишна Берза Рада. Поред ових примаће се и они радници-це, намештеници-це као и кућна послуга које са својим боновима упуте: Одељење за Социјалну Политику Општине Града Београда, Београдска Радничка Комора, или која друга привредна, стручна или хумана установа. Свака установа сносиће трошкове за оне које упућује. Незапослени радници-це, намештеници-це, који се сами пријављују, примаће се у склоништа ако за одређени број дана положи Благајни Склоништа одговарајуће новчане накнаде.

У изузетним случајевима, кад има слободних места могу се у склоништа повремено примати и они радници и намештеници, који су без стана и ако су запослени, али ови плаћају 20% више. Рок бављења ових лица у склоништу одређује, на основу начелног решења Управног Одбора, Пословни Одбор.

Бесплатно ће се моћи примати, и то само за једно преноћиште и евентуално вечеру и доручак, они радници и намештеници, који су тога дана допутовали па се нису пријавили

којој од предњих установа, али и то само уз уредне радничке, односно намештеничке исправе. За жене може послужити у недостатку незапосленичке, лична исправа.

Чл. 3.

Бављење у склоништу је по правилу до седам дана у једном месецу. Но, ако има незаузетих места, овај се рок може и продужити пошто се за дотично лице обезбеди накнада трошкова и докаже да ће у одређеном року моћи се запослити.

Чл. 4.

У склоништа ће се примати само здрава лица. При пријему у склониште сваки је дужан показати исправе, или дати податке, из којих би се могло констатовати:

- 1) Име, презиме и занимање;
- 2) Место и година рођења и завичајност;
- 3) Брачно стање;
- 4) Од када је без посла;
- 5) Место сталног борављења;
- 6) Место последњег запослења.

Ове податке дужан је одређени чиновник уписати у нарочито нумерисане картоне за сваког појединца, који се региструје и по њима се води стална евиденција.

Чл. 5.

Свако лице, упућено од установе поменутих у чл. 2. мора бити снабдевано боном установе, која га шаље са назначењем броја дана колико ће се бавити у склоништу и обавезом односне установе, да ће одмах, чим јој се бон на исплату достави, исплатити склоништу учињене трошкове.

Управни Одбор Фонда, одређује висину цена за накнаду трошкова у склоништима и он доноси решења: којих се установа бонови могу примати као и на време платити.

Чл. 6.

Ближи начин пријема и одржавања чистоће и реда прописан је у кућном реду.

Чл. 7.

Склоништима као и дечјим обдаништима управља Општина београдска преко Управног Одбора Фонда, који се саставља, на основу

решења Господина Министра Социјалне Политике З. Р. Бр. 5311 од 8. јуна 1927. год.

У своме раду, Управни Одбор Фонда државе се прописа свога Правилника одобреног решењем Г. Министра Социјалне Политике З. Р. Бр. 3805 од 2. априла 1928. год. и овога Пословника. А као своје помоћне органе за организацију и вођење унутрашњих послова у склоништима и обдаништима може Управни Одбор Фонда постављати посебне Пословне Одборе, чије је звање почасно.

Пословни Одбори се састављају из 6 лица и то: по једно лице које предложи Јавна Берза Рада и Одељење за Социјалну Политику Општине Беогр.; 3 лица из привредних или стручних организација, хуманих установа или слободних занимања, која су позната као социјални радници-це, и једног члана Управног Одбора Фонда, који је и Председник Пословног Одбора.

Пословни Одбори се старају за добру организацију рада и управљања овим установама држећи се овога Пословника и одлука издатих му од Управног Одбора Фонда.

Ако би Председник Пословног Одбора приметио да је која од донешених одлука у противности са овим Пословником или интересима Фонда, он ће на седници Пословног Одбора ставити своје примедбе и о томе известити Управни Одбор Фонда.

Такве одлуке неће се извршивати до решења Управног Одбора Фонда.

Чл. 8.

По предлогу Пословног Одбора Управни Одбор бира и именује чиновнике и службенике са месечном платом за поједина склоништа. Приликом изабарања службеника првенство ће имати они, који знају један или више заната, а код чиновника они са јачом стручном спремом односно дужом праксом. — Дневничаре поставља, награду им одређује и посао им отказује, по предлогу економа, Председник Пословног Одбора.

Чл. 9.

Буџет годишњих прихода и расхода за Управу Фонда као и Управу и одржавање склоништа и обданишта, обухвата период од 1. априла текуће до 31. марта наредне године.

У буџет се уносе следећи приходи:

а) сви приходи од радника и односних установа, на име накнада трошкова за преноћиш-

те и евентуалну исхрану, као и приходи наплаћени на име неге деце у обдаништима;

б) годишње субвенције означене за дотичну буџетску годину, од Општине Београдске, Радничке Коморе, државе, самоуправних тела и

в) евентуални приходи од кирија зграда дотичних установа и евентуални прилози намењени у предње сврхе.

У буџет се уносе и сви расходи.

Предлог Буџета израђује Управни Одбор Фонда у месецу јануару и до 15. наредног месеца, доставља га на одобрење Одбору Општине Града Београда. У случају да Општински Одбор не одобри Буџет и са Управним Одбором Фонда не постигне споразум до 31. марта тек. год. спорна питања о предлогу Буџета решава Г. Министар Социјалне Политике и Народног Здравља.

Ако се у току буџетске године појави потреба за вирманисање одобреног буџета, вирманисање врши Управни Одбор Фонда у споразуму са Судом Општине Београдске.

Чл. 10.

Пословни Одбори решавају све издатке у границама одобрених буџета за дотичну годину и начелних одлука Управног Одбора Фонда. Исто тако Пословни Одбор чини предлоге Управном Одбору Фонда: за буџет за наредну годину, за именовање чиновника и службеника, као и све остале предлоге у вези са пословањем поверене му установе.

Чл. 11.

За свако склониште поставиће се економ. Он је одговоран за имовину склоништа и распоређује посао чиновницима и службеницима према директивама добијеним од Пословног Одбора. Он је дужан известити Пословни Одбор о свима неправилностима у раду појединих службеника, као и старати се, да се у склоништу увек одржава примеран ред и чистоћа

Економ је у свакој установи одговоран за ред, за исправно функционисање целе организације и за нормалан рад дотичне установе. Своје опаске дужан је благовремено учинити приликом редовних реферата Пословном Одбору, а према важности питања и величини евентуалних утрошака и писмено образложити.

Чл. 12.

Све исплате за рачун склоништа вршиће се преко Благајне Фонда, којој се свакодневно

предају и све суме наплаћене од радника. Ако се исплата има да изврши по решењу седнице Пословног Одбора, налоге за исплату подписује економ склоништа или његов заменик и исплаћује се по предходном визирању од стране представника Фонда у Пословном Одбору. Представник Фонда не може визирати ни један издатак који није решен на седници Пословног Одбора. Међутим, по издатцима за које је потребно решење Управног Одбора, наредбодавац је председник са секретаром, према Правилнику о раду одбора за руковање Фондом.

Чл. 13.

У смислу чл. 69. наредбе о спровођењу Уредбе о организацији посредовања рада, а сагласно решењу Главне Контроле бр. 59490 од 11. јула 1927. год. за вршење контроле над новчаним пословањем Фонда за Стварање и Одржавање Радничких Установа, надлежан је представник Главне Контроле при Централном Одбору за Посредовање Рада.

Чл. 14.

У обданишта на дневну негу примају се, у првом реду деца-одојчад до 18 месеци, а затим и деца до 3 године старости, и то само оних матера-радница и намештеница обавезних на осигурање по Закону о осигурању радника, које иду на рад. Ако има слободних места, а по начелном решењу Управног Одбора Фонда, Пословни Одбор ће одлучивати о пријему и деце преко 3 до 5 година старости, као и деце матера запослених у пословима који не подпадају под обавезу радничког осигурања. По правилу у обданиште се примају здрава деца. Изузетак може бити само, ако лекар обданишта, без штете за здравље остале деце, то одобри.

Чл. 15.

За дневну негу и храну примљеног детета, свака мајка, или установа чл. 2., плаћа обданишту одређену дневну своту. Висину ове суме одређује Управни Одбор Фонда с тим да иста, по правилу, не сме бити већа, од стварних трошкова. У празничне дане, када је рад законом забрањен деца се неће примати у обданишта.

Чл. 16.

Управа и пословање у дечјим обдаништима врши се: у обданишту у Милоша Поперца ул. преко посебног а у обданишту у Млетачкој

ул. преко Пословног Одбора Женског Склоништа.

За избор, постављања, рад, дисциплински поступак и отпуштање чиновника и службеника у обдаништима, важи исти поступак као и за чиновнике и службенике запослене у склоништима.

Лекаре за обданишта одређује Управни Одбор Фонда у споразуму са Судом Општине Београдске.

Чл. 17.

За дечја обданишта надлежни Пословни Одбор прописује кућни ред којим ће бити регулисано: време пријема, исхране, нега и васпитање деце, дужности матера које децу доносе као и дужности службеног особља обданишта.

Прелазна наређења.

Чл. 18.

Остатак зајма од Дин. 10,000,000.— који је из Фонда за Берзе Рада, стављен на расположење Општини Београдској, не може се трошити ни у ма какве друге сврхе осим на оне за које су решењем Господина Министра Социјалне Политике З. Р. бр. 5311 од 8. јуна 1927. год. намењена. А располагање овим суммама као и отплатама зајма, вршиће искључиво Управни Одбор Фонда по прописима „Правилника о раду одбора за руковање Фондом за стварање и одржавање радничких установа у Београду“.

Чл. 19.

Изузетно од прописа чл. 9. овога Пословника за трошкове издржавања ових установа до 31. марта 1930. године, Управни Одбор Фонда израдиће Буџет, у који ће ући и приходи од камате коју Општина Града Београда до 31. марта 1930. год. има да плати Фонду на позајмљену суму од Дин. 10,000,000.

Чл. 20.

За све што овим Пословником није предвиђено важе прописи „Правилника о раду одбора за руковање Фондом за Стварање и одржавање радничких установа у Београду“.

Закључак.

Чл. 21.

Овај Пословник дефинитивно је усвојен на седници Управног Одбора Фонда, одржаној 20. маја 1929. год., и ступа на снагу одмах.

На случај стварне потребе овај Пословник може се изменити на исти начин као што је и донет.

26. маја 1929. године

у Београду.

Управни Одбор Фонда за Стварање и Одржавање Радничких Установа

Председник,

Д-р Милосав Стојадиновић, с. р.

Секретар,

Урош Р. Правица, с. р.

Чланови:

Лука Павићевић, с. р., Мил. Јов. Атанацковић, с. р., Д-р Маријо Крмпотић, с. р. и Инж. Милић М. Сокић, с. р.

Решења Управног Одбора

Фонда за отварање и одржавање Радничких Установа

На Седницу Управног Одбора »Фонда за Отварање и Одржавање Радничких Установа у Београду«, одржаној у среду 29. маја 1929. год. у малој сали Општине Београдске решено је: да дужност благајника врши секретар Фонда г. Урош Правица и он је овлашћен да врши подизање потребних сума за исплату текућих потреба, а налоге за исплату треба да према потписује председник Фонда а у одсуству овога његов заменик. Изабрани су за чланове Пословног Одбора у Мушком Радничком Склоништу:

Г. Никола Копач, шеф Јавне Берзе Рада у Београду;

Г. Коста Сандић, директор Промет. Друштва »Село« и

Г. Трифун Јовановић, кројачки мајстор; За чланове Пословног Одбора у Женском Рад. Склоништу изабрани су:

Г-ђа Савка Л. Атанацковић;

Г-ца Милена Лапчевић и

Г-ђа Радослава Н. Илић.

У исто време решено је да се по једно место у Пословном Одбору резервише за представнике Одељења за Социј. Политику Општине Београдске, и ове кандидате тражити од Суда Општине Београдске. — У пословном Одбору мушког склоништа остаће за сада непотпуњено једно место док се не нађе погодна личност за исто место. — Исто тако у пословном одбору Женског Склоништа остаје непопуњено једно место које је одређено за представника Јавне Берзе Рада а исто ће се попуњити тек када се отвори засебна Женска Берза Рада. —

Даље је решено да се за економа Мушког Радничког Склоништа постави г. Коста Стајић, бив. контролор Општинских Пијаца. Поред плате од Дин. 2.000.— економ има право и на бесплатан стан у склоништу. На дужност се има јавити 16. јуна о. г. од кога му се дана имају рачунати припадности. —

По предлогу г-це Атанацковић решено је: За стручну сестру у Обданишту и Склоништу у Млетачкој ул. бр. 4 поставља се г-ца Матилда Фурлан, сестра у Дечијој Станици Београдске Области. Поред месечне плате од Дин. 800.— признаје јој се право на бесплатну храну и стан у склоништу. За прво време док не би примала храну у склоништу признаваће јој се додатак од дин. 600.— месечно на име хранарине. На дужност се има јавити 16. јуна о. г. од кога јој се дана имају рачунати припадности. —

Решења Суда, позиви и саопштења

За хемијску и бактериолошку анализу млека

У последње време долазе доста честе жалбе да млеко које се продаје у реону Града Београда није по квалитету онакво какво би према санитарским прописима требало да буде.

И ако органи Општине Града Београда врше свакодневну контролу млека које се уноси у Београ, ипак је могуће, — због малог броја контролних органа, или због тога што продавци млека доцније, у самој вароши, додају у млеко воду, — да је квалитет млека појединих продавца лошији и да не одговара санитарско-хемијским прописима.

Стога се обраћа пажња грађанству, да сваки потрошач млека, који сумња да купљено млеко није добро, може сумњиво млеко послати за анализу хемијској и бактериолошкој Лабораторији Општине Града Београда (Југовића

ул. бр. 1) где ће се анализа млека извршити бесплатно истога дана, а према продавцима таквога млека предузети оштре законске мере.

Из канцеларије Санитетског Одељења Општине Града Београда. Л. Бр. 6715, 22. V 1929.

Калемљење деце против великих богиња

Скреће се пажња грађанству да своју некалемљену децу против великих богиња донесе на калемљење и то ових дана: у општинској амбуланти Кр. Милана ул. бр. 61. сваког дана, недељом 3—6 часова по подне; у амбуланту у Кичевској ул. бр. 6 и у Средачкој ул. бр. 2, сваке недеље од 3—6 часова по подне. У основне школе: Палилулску, на Вождовцу, код Саборне Цркве и Дом Културе на Сењаку сваке недеље од 3—6 часова по подне.

Санитетско полициски лекари вршиће контролу

сваке куће у којој има деце, и сваког родитеља строго казнити на основу Санитетског Закона који не доведе своје дете на калемљење.

За канцеларије Санитетског одељења Општине Града Београда.

Позив за заборављене ствари у трамвајима

Позивају се заинтересована лица која су у току прошле и ове године заборавили своје ствари у трамвајима и аутобусима, да се до 1. јула о. г. јаве саобраћајном одељењу ове дирекције, ради евентуалног проналаска истих, пошто ће се после тог рока вршити распродаја свих нађених ствари у корист хуманих друштава.

Из Дирекције Трамваја и Осветлења Д. Бр. 9540 од 14. јуна 1929 год.

Решење Суда о забрани вршења инсталатерских послова Јовану Димитријевићу

Г. Јован Димитријевић, инсталатер из Београда радио је канализацију имања г. Милана Николића, потпуковника у пенз. на углу Таковске и Битољске ул. али исту није солидно израдио, нити је потпуно завршио, што и сам на саслушању признаје, па ипак више пута позван није ништа хтео да предузме и да недостатке поправи, с тога, а на основу чл. 91 и 97 Закона о Општинама, чл. 3. измена и допуна у истом Закону од 12-II ове год. и по-

следњег става чл. 6. Правилника о канализацији приватних имања, Суд Општине града Београда.

РЕШАВА:

Да се г. Јовану Димитријевићу, овлашћеном инсталатеру, забрани вршење инсталатерских послова на београдској канализацији за време од (6) шест месеци, рачунајући од дана потписа решења.

Канализационо Одељење да изврши ово решење.

Решено у Суду Општине града Београда на дан 7. јуна 1929. год. № 11693.

Председник
Београдске општине,

М. Савчић с. р.

Потпредседници:

В. М. Зајина с. р.

Др. М. Стојадиновић с. р.

Трамвајски саобраћај у Карађорђевој улици

Услед радова на изградњи нове бетонске подлоге, калдрме и трамвајског колосека у Карађорђевој улици, трамвајски саобраћај, да не би био сасвим укинут, вршиће се и даље до крајњих могућности са дуплим прелазом на распаном делу, о чему се обавештава грађанство ради знања и управљања.

Из Дирекције Трамваја и Осветлења Д. Бр. 9926 од 11. јуна 1929 год.

Извештај о најнижим и највишим ценама пијачне робе (брашна, меса, поврћа, воћа и др.) на Београдским пијацама а на дан 15. јуна т. г.

Брашно

Брашно пшен. № 2	1 кгр.	3 —	3 50
Брашно пшен. № 1	»	4 —	4 —
Брашно пшен. бело	»	4 —	4 50
Брашно кукурузно	»	4 —	4 —
Хлеб пшен. црни	»	3 —	3 50
Хлеб пшен. бели	»	4 —	4 50

Месо

Говеђина	1 кгр.	18 —	24 —
Телеђина	»	16 —	30 —
Јагњеђина	»	16 —	20 —
Свињетина	»	24 —	28 —
Свињско сушено	1 кгр.	25 —	30 —
Кобасице	»	24 —	26 —
Шваргле и чварци	»	20 —	24 —
Пршута	»	30 —	40 —
Сланина сирова	»	24 —	26 —
Сланина суза	»	30 —	40 —
Сланина ужичка	»	50 —	60 —
Маст свињска	»	28 —	30 —

Сало	»	30 —	30 —
Лој нетопљен	»	18 —	20 —

Риба

Шаран	1 кгр.	15 —	25 —
Сом	»	25 —	30 —
Кечига	»	25 —	80 —
Смуђ	»	25 —	70 —
Штука	»	18 —	24 —
Бела	»	6 —	15 —

Млеко

Млеко слатко	1 литар	4 —	5 —
Млеко кисело	1 кгр.	10 —	10 —
Масло	»	40 —	50 —
Кајмак	»	45 —	50 —
Сир обичан	»	16 —	26 —
Сир сомборски	»	30 —	37 —
Сир качкаваљ	»	37 —	40 —

Поврће

Пасуљ	1 кгр.	11 —	16 —
Сочиво	»	20 —	20 —

ОПШТИНСКО ЗАКОНОДАВСТВО

Одредбе из закона о таксама о наплати такса код општине Београдске

По грађанским споровима

Тар. Бр. 359.

У грађанском спору, који се код општинског

За свако тражење да се ново рочиште

ордеи 10.— дин.

Напомена. За рочишта одложена по § 130.

Грађ. пост. не плаћа се такса.

Тар. Бр. 364.

За мешање у парницу и позивање у заштити.

Пропис 2. Напомене Тбр. 359. такс. тарифе
5.— дин.

Тар. Бр. 365.

За захтев да се коме постави заслупник у

случају § 76. грађ. суд. поступка поред органске
тарифе 10.— дин.

Тар. Бр. 366.

За поравнање пред судом пре поведеност

спора плаћа се такса из Тбр. 359.

Напомена. Ако нема исцрпава, по којој је

такса на правни посао у корист државе наплаћа-

ћена, наплатиће се поред ове таксе и такса за
правни посао у корист државе.

Пропис 2. Напомене Тбр. 359. такс. тарифе
важи и овде.

Тар. Бр. 360.

Укида се.

Тар. Бр. 361.

За сваку издату писмену пресуду или решење

у прелису 5.— дин.

Пропис 2. Напомене Тбр. 359 таксене тари-

фе важи и овде.

Приликом обрачуна ове таксе суме испод

0,10 дин. сматрају се као 0,10 дин.

2. Напомена. По тач. 24 чл. 1 такс. и при-

стојо. правилника за неплаћање ове таксе може

се употребити уверење о сиротном стању.

1. Напомена. Интерес и накнада, која се

плаћа годишње, рачуна се до дана тужбе још

6 месеци у напред.

2. Напомена. Интерес и накнада, која се

плаћа годишње, рачуна се до дана тужбе још

6 месеци у напред.

3. Напомена. Интерес и накнада, која се

плаћа годишње, рачуна се до дана тужбе још

6 месеци у напред.

Трашак у зрну	»	6	—	8	—	—	—	—
Трашак обични	»	2	—	7	—	—	—	—
Кромпир стари	»	2	—	2	—	—	—	—
Кромпир нови	»	3	—	4	—	—	—	—
Лук прни	»	2	—	3	—	—	—	—
Лук бели	1 крп.	6	—	8	—	—	—	—
Лук празн	1 реме	1	—	1	—	20	—	—
Боранија	1 крп.	10	—	12	—	—	—	—
Тиквица	»	7	—	8	—	—	—	—
Шаргарепа	»	2	—	3	—	—	—	—
Купус сладак	»	8	—	10	—	—	—	—
Купус кисео	»	5	—	6	—	—	—	—
Снањак	»	3	—	4	—	—	—	—
Рен	»	10	—	12	—	—	—	—
Пен	»	6	—	8	—	—	—	—
Кел	»	6	—	8	—	—	—	—
Келраба	1 пишта	1	—	1	—	50	—	—
Зелен за супу	»	1	—	3	—	—	—	—
Палицад црвени	1 крп.	24	—	50	—	—	—	—

Палицад плави	1 ком.	4	—	6	—	—	—	—
Паприка љута	100 ком.	20	—	30	—	—	—	—
Краставци	1 ком.	2	—	4	—	—	—	—
Боће	»	4	—	4	—	—	—	—
Јабук	1 крп.	16	—	30	—	—	—	—
Трешње	»	4	—	8	—	—	—	—
Вишње	»	8	—	10	—	—	—	—
Шљиве сушене	»	8	—	10	—	—	—	—
Ораси чишћени	»	35	—	40	—	—	—	—
Лимунци	1 ком.	1	—	1	—	20	—	—
Неранџе	»	1	—	2	—	50	—	—
Јагоде	1 крп.	20	—	30	—	—	—	—
Живина и јаја	»	1	—	1	—	—	—	—
Јагоде	»	1	—	30	—	—	—	—
Кокоши	1 ком.	25	—	50	—	—	—	—
Луске младе	»	15	—	30	—	—	—	—
Патке	»	30	—	40	—	—	—	—
Јаја	»	1	—	1	—	10	—	—

А
В
И
Б
Д
К
Т
С
Д
К
А
Т
И
Р
В
И
Б
Д
К
А
Т
С
Д
К
А
Т
И
Р
В
И
Б
Д
К
А
Т
С
Д
К
А

WWW.NJNLIB.RS

Тар. Бр. 367.

За издато поравнање у препису парничарима, за сваки препис 5.—дин.
 Пропис 2. Напомена ТБр. 359. такс. тарифе важи и овде.

Тар. Бр. 368.

За тражење поновљења парнице, за изазивачку или рачунску парницу . . . 10.—дин.
 Пропис 2. Напомене ТБр. 359. такс. тарифе важи и овде.

Тар. Бр. 369

За тражење задржања дужника од пута од дужне суме од сто дин. 10.—дин.
 Пропис 2. Напомене ТБ. 359. такс. тарифе важи и овде.

III. По кривичним делима:**Тар. Бр. 370.**

За извијање и пресуђење иступа по тужби приватних и по званичној дужности. 10.—дин.
 Напомена. Такса за иступ по званичној дужности наплаћује се од оптуженог по осуди.
 Пропис 2. Напомене ТБр. 359. такс. тарифе важи и овде.

Тар. Бр. 371.

За извијање и пресуђивање других казних дела по специјалним законима . . . 10.—дин.
 Пропис 2. Напомена ТБр. 359. такс. тарифе важи и овде.

Тар. Бр. 372.

За решење којим се казна затвора замењује новчаном казном 10.—дин.

IV. Извршне таксе**Тар. Бр. 373.**

За тражење забрана 5.—дин.

Тар. Бр. 374.

За тражење скинућа забране . . . 5.—дин.

Тар. Бр. 375.

За оглас јавне продаје које суд врши 5.—дин.

Тар. Бр. 376.

За извршење пописа по забранама, извршним пресудама и решењима од табака 10.—дин.

Тар. Бр. 376. а

За извршење пописа по масама од 100 дин пописане и процењене вредности . . 1.—дин

Тар. Бр. 377.

За извршење сваке пресуде или решења према вредности од 100 дин. 3.—дин.
 Напомена. Ова се такса наплаћује из новца добивених по извршењу пресуде или решења, имајући у виду прописе ТБр. 81. такс. тарифе.
 Приликом обрачуна таксе из предњег и овог тарифног броја сума испод 0.10 дин. сматраће се као 0.10.

Тар. Бр. 378.

За чување депозита:
 а) од готових новаца на вредност од 100 дин. за годину дана 1.—дин.
 б) за писмене исправе у којима је вредност означена и за друге ствари од 100 дин вредности 0.50—дин.
 Приликом обрачуна таксе из овог тарифног броја суме испод 0.10 дин. сматраће се као 0.10.
 Ову таксу плаћа за прву годину депонент а за остале године прималац новца.

— Наставиће се —

Претплатницима „Општ. Новина“

Позивају се сви претплатници „Општинских Новина“ да своје дужне претплате положи Таксеном Одсеку Општине Београдске ул. Југовићева бр. 1. најдаље до 1. јула т. г.

Ко до тог дана не измири дужну претплату, неће даље добијати лист.

Администрација
 „Општинских Новина“

Службени огласи

ОГЛАС

Лицитација за оправку коловоза од шосеа на Топчидерском друму од Гођевца до рачве Топчидер — Чукарица

На основу решења Суда Општине Града Београда Т.Д.Бр.2825 од 4-VI-1929. год. одржаће се у Саобраћајном Одељењу О. Г. Б. на дан 20. јуна тек. године у 11 часова пре подне офертална лицитација за оправку коловоза од шосеа на Топчидерском (Шабачком) друму од Гођевца до рачве Топчидер — Чукарица.

Туцаник потребан за овај посао даје Општина.

Предрачун и Технички Услови могу се видети у Саобраћајном Одељењу сваког радног дана.

Кауција се има положити пре лицитације на Благајни Општине Београдске у износу 5% од понуђене укупне цене у готовом новцу, хартијама од вредности по берзанском курсу или у гарантном писму регистрованом код Мин. Финансија.

ОГЛАС

На дан 26. Јуна 1929. год. у 10 часова пре подне одржаће се у Економату Београдске Општине офертална лицитација за набавку 10.000 кубних метара дрва. Дрва могу бити првокласна букова, као и друге класе мешана и то: букова, цедрова, грабова, јасенова и растова.

Примаће се и на мање количине.

Услови се могу добити у Економату Београдске Општине сваког радног дана.

ЕБр. 2416, Из Суда Општине Града Београда 12. јуна 1929. год.

ОГЛАС

Продаја старог гвожђа

Дирекција Трамваја и Осветлења расписује јавну усмену лицитацију, за продају старих котлова, водогрејних цеви и цеви за прегрејаче као и све остало гвожђе казанско и машинско, на дан 8. јула 1929. године у 11 часова пре подне у Дирекцији.

Пре лицитације, а најдаље до 10 часова пре подне, лицидант је дужан да положи кауцију у суми од 10.000 дин. у готовом новцу, гарантном писму какве веће Банке, које мора бити регистровано

у Министарству Финансија или државним папирима.

Посредници искључени.

Услови се могу добити сваког радног дана од 8-12 и од 3-6 час. по подне у Економату Дирекције Трамваја и Осветлења.

Из Економата Дирекције Трамваја и Осветлења АУБР. 6619. од 10. Јуна 1929. године. у Београду.

ОГЛАС

Лицитација за израду инсталације водовода и канализације у згради Дечјег Обданишта у ул. Милоша Поцера

Грађевинско одељење Општине Београдске расписује I-ву оферталну лицитацију за „Израду инсталације водовода и канализације у згради Дечјег Обданишта у улици Милоша Поцера“, која ће се одржати 2. Јула 1929. год. у Грађевинском Одељењу Општине Београдске у 11 часова пре подне.

Предрачун и планови могу се видети свакога дана у Грађевинском Одељењу Општине.

Накнадне понуде неће се примати.

Из канцеларије Грађевинског Одељења Општине Београдске ГОБР. 1462/29.

ПУТНИК

Друштво за саобраћај путника и туриста у Краљ. СХС.

Дирекција: Београд, Коларчева улица 1. Телефон 19-16.

Путнички Биро: Београд, Коларчева улица 9. — Телефон 34-05.

ЗАСТУПНИШТВА:

у ДУБРОВНИКУ, Плаца Краља Петра

у ЗАГРЕБУ, Јелачићев трг 6

у МАРИБОРУ, Александрова 35

у ЛЈУБЉАНИ, Дунајска цеста 1

у ОСИЈЕКУ, Краља Петра 13

у НОВОМ САДУ, Краља Александра

у СОМБОРУ

у САРАЈЕВУ, Краља Петра 15

у СПЛИТУ, Обала

у СУБОТИЦИ, Краља Александра 8

- на СУШАКУ, Скерлићева 2

у ШИБЕНИКУ, у ВРЊЦИ.

Продаје возне карте за железнице, бродове, авионе, аутомобиле и т. д. за унутрашњост и иностранство; издаје места у колима за спавање, обезбеђује путнике и путнички пртљаг.

Даје бесплатно сва обавештења потребна путницима и врши све остале послове

путничких бироа.

Југословенско Електрично А. Д.

Браун Бовери

Милоша Великог 45.

Београд

Телефон 27-28.

Инжињерски биро:

Љубљана, Ресјева цеста 4.

Загреб, Академички Трг 7.

Парних турбина свих величина

Електричних:

Мотора

Генератора,

Трансформатора,

Глајхрихтера

свију врста.

Специјалан тип аутоматских брзорегулатора напона

Пројектује и гради комплетне
електричне централе и мреже

Специјални погони за све
фабричке уређаје и руднике

Понуде и пројекти на упит

Инжињерске посете по потреби.

Београд

Телефон 27-28.

Телефон 27-28.

WWW.UNILIB.RS

У
Н
И
В
Е
Р
З
И
Т
Е
Т
С
К
А

Б
И
Б
Л
И
О
Т
Е
К
А

Хотел „Балкан“

Теразије 18.

БЕОГРАД Телефон 3-25 — 52-9

На најлепшем месту у центру вароши располаже
са 45 првокласно намештених соба.

Ресторан првокласан, позната домаћа и страна кујна

Одлична првокласна домаћа и страна пића.

ЦЕНЕ СОЛИДНЕ.

УСЛУГА БРЗА И ТАЧНА.

Хотелијер
МИЛОШ КОЦИЋ

ЕНГЛЕСКЕ

Парне и Моторне Вршаће Гарнитуре

Самовезачице

»Листер“ Мотори стабилни и покретни!

Генерални Заступник

Т. Ђ. Мателбек

Пошт. Фах 118 БЕОГРАД Телефон 32-14

**АВРАМ ФИЛИПОВИЋ И БРАТ
AVRAM FILIPOVIĆ & BRUDER**

Телефон 28-00
” 55-14
Стовариште 20-27

БЕОГРАД

Краљев Трг 11

Препоручује своје велико стовариште :

**ТРЕГЕРА, БЕТОНСКОГ ГВОЖЂА, ЦЕМЕНТА,
ТРСКЕ, Хартије за изолацију и ка-
транисане за кров. Гвоздена и дрвена
колица, окова за грађевине, разног
алата и остале гвожђарске робе.**

Цене солидне.

Конкуренција искључена.

**Највеће стовариште
готовог мушког и дечијег одела**

Савић и Мајданац

Кнез Михајлова 1.

БЕОГРАД

Телефон 6-52

имају на своме богато сортираном стоваришту

**Одела за господу и дечаке у свим величинама и
бојама;**

**Капута-Мантлова за даме и девојчице у ве-
ликом и лепом избору;**

**Иберцигера за господу и дечаке у огромном
избору;**

Листерских капута;

**Кишних кабаница (мантлова) у свима вели-
чинама и ценама;**

Пелерина за девојчице и дечаке;

**Панталона и прслука засебних и остале
готове робе.**

Сва је роба из првокласних светских фабрика и продаје се без конкуренције.

Општинским чиновницима и намештеницима нарочити попуст.

ТРАВЕРЗА

Трегере, бетонско гвожђе
и сав ост. грађ. материјал
Војводе Добриња број 50
Телефон 9-50 и 53-64

БЕОГРАД

Главни овлашћени
Државне Класне

продавац срећака
Лутрије С. Х. С.

„Југословенска Домовина”

Телефон број 56-33

Београд

Канцеларија: Макензијева 59

Чековни рачун код Поштанске Штедионице број 53.267. — Адреса за телеграме: ЈугоДомовина Београд.

Срећке Државне Класне Лутрије према огромним добитцима, који се извлаче сваког месеца, коштају врло мало новаца, док су суме згодитака веома велике и износе преко 82,000.000 динара за једно коло. Може се лако омогућити свакоме, био богат или сиромах, радник, чиновник или подузетник, да редовно купује и игра срећкама, које су многе у нашој држави начиниле срећним и богатим.

Траже се потпродавци за сва места. Тражити услове.

Купујте срећке код овлашћене колектуре:

„Југословенска Домовина”

Београд, Макензијева 59.

Лепа и јака обућа

Јефтине цене

Солидност у служењу

Задовољство муштерије

Па онда и наш напредак

Баџа

WWW.UNI

У
Н
И
В
Е
Р
З
И
Т
Е
Т
С
К
А

Б
И
Б
Л
И
О
Т
Е
К
А